

aita dilexi qñ psp̄era tribuebā. **D**āto irat⁹ ē furor me⁹ p̄tē w̄s quo-
mā cū p̄pati dēteretis sibi. et insipie-
ter eū calūpmiati estis sū cā. **Ca. 2.**

Dominat⁹ caritas sic dici pōt. **De caritate dicitur.**
q̄ p eā mereat⁹ hō q̄ ipsam ha-
buerit assumi i choz dñā cōnū. q̄ est
sext⁹ in ascēdēdo. et tertius secunde
ierarchie. Cui cōr̄ndet terci⁹ grad⁹
caritatis p̄ficiētis iuxta assignacō-
nē sup̄ p̄fictā. **Ipe ē** toti⁹ nouenaie
distinctōis. s̄m q̄ planissimē dici pōt.
q̄ sext⁹ grad⁹ leuat ad sextū choz
ut sup̄ dcm ē. **Demonstrādo** autē qñ
iste grad⁹ w̄similit in hoīe excreue-
rit. ē plane dici pōt. q̄ qñ ultra p̄di-
ctos p̄fect⁹ ita fortificat⁹ spūs. q̄ ne-
dū exteriora bō et corp⁹ p̄p̄iū. s̄ eti-
am seipsū cōtēpnere p̄p̄t dei gloriā
pōt. **Qd** quō fiat ē aduertēdū. **repetē**
do breuē aliq̄ q̄ sup̄ dcm sūt. **Cōstat**
h̄q̄dem q̄ ita nos deus p̄didit. ut ad
ipsū tēdere dēte am⁹. **Largitus** ē etiā
nobis tria iuuamina ad hoc. scz ex-
teriora bō. corp⁹. et aīam rācōnalē. s̄
ōmīa hec v̄sa sūt nobis in offendicū.
lūet impediūt nos plurimū etiam
post gratiā susceptā. **Quare** seq̄tur.
q̄ grad⁹ labz restat. aūq̄ hec tria
subicere possim⁹. ne nos impediāt in
amore dei. **Ordo** ē hz. q̄ leuiora pri-
mū aggredi ouenit. ut illis sup̄atis
ad altiora remiam⁹. **Pz** aut. q̄ leui-
us exteriora bō p̄tēpnim⁹. q̄ corpus.
et corp⁹ q̄ aīam. **Un** seq̄t. q̄ p̄tē duo
illa virilia certamīa q̄bus exteriora
et corp⁹ vincantur. nūc tercō dicat⁹ de
bello aīe. q̄ vicz ip̄a seipsam vincat.
q̄ten⁹ totalit in deū p̄ amorē p̄fctm
trāseat q̄si a nullo impedita. **Niz**

fortasse videbit⁹ alicuiquō aīa sic p-
bata ut cūcta exteriora et etiā cor-
p⁹ suū victorose p̄tēpnat. adhuc
ita imp̄fecta sit. ut seipsam in amā-
do deū impediāt. **h̄** facili⁹ coniciam⁹. si
ordinē amoris attēdam⁹. **Apte** enī
scim⁹ q̄ aīa valde diligit exteriora
bō q̄ w̄cāt cōic bō fortune. s̄ multo
āplius corp⁹ suū cui p̄iūcta est. sup̄
oīa aut semetipsam. **Quare** seq̄tur.
q̄ ubi ē maior amor. ubi etiā ē maior
pugna. **Vincēdo** ergo amorē p̄mū q̄
tēdit ad exteriora. req̄rit q̄ ad hoc
hēat hō gratiā magnā cū labore cor-
respondēte p̄p̄tibilē. **Vincēdo** scdm
q̄ tēdit ad corp⁹ req̄rit maior. **Vincēdo**
scdm q̄ tēdit ad seip̄a. req̄rit maxia.
Qm̄ diu em̄ aīa aliq̄d cū deo diligit.
tā diu etiā amor ei⁹ ip̄sū ē. nisi hoc
in ip̄o et p̄pter ip̄m diligat. **An** g⁹ se
ita diligat an n̄. iste q̄d⁹ sext⁹ vult
inquirē. quā ē etiā ut sup̄ dcm ē. ei ḡ
uissima tēptacō suat sū puḡ. q̄ dī di-
uina. **Iā** em̄ nichil aliud restat. nisi
ut de⁹ aīa ista aīa pugna ineat. q̄ sibi
videt oībus creaturis fortior effcā ē.
fiat gl̄at aplūs dicens. **Certus** sū.
q̄ neqz mors. neqz vita. neqz āgeli.
neqz p̄cipatus. neqz creaturā alia
poteit nos separe a caritate dei. **Qui**
āt istā tēptacōnē viceit q̄i p̄sors dei
effcās. w̄rū dōmij nomē mēbit⁹. et iu-
ste cū celestibz dñā cōibz corona gl̄e
decorabit⁹. **Hic** ē q̄ b̄tis ḡg. dī. **Sut**
nōnulli q̄ sic in semetip̄is cūctis vici-
is oībzqz desiderijs dñant. ut ip̄o iu-
re mūdiciē dīj int hoīes w̄cēt. **Un** et
ad moysen dī. **Ece** cōstitui te deum
pharaōis. **Quo** g⁹ isti. q̄z p̄p̄acōne
ceteri hoīes ut ita dixerim sui sunt.

nisi in me nūos dñatōnū currit. **D**eus
autē picipatīe nemo vocat q̄ adhuc
carnem plene nō subdidit: q̄ de sp̄i
ritus est. **N**eq; dñs dici meret: q̄ ad
huc seruire cogit inferiori se. **R**ecte
igit tēptacio hec que dños homīes
exercet. dīna nūcupat: sicut sup̄ p
xīma angelica dīr que hoīes angeli
cos exercere solet: et hūana que hu
manos à simplicit̄ virtuosos hoīes
exercet. **D**ñm ē etiā sup̄. q̄ isti ḡdus
q̄si p̄ triangulū mutuo se respiciūt.
et examināt: et ergo iste terci⁹ ḡd⁹
caritatis p̄ficientis respicit suē di
rigit acute examinādo terciū grad⁹
caritatis incipiētis. **A**lle em̄ tāto in
billo sentit de deo in bonitate: ut in cō
fessione dicat: bonus dñs et omnia
op̄a ei⁹ bona valde. **I**ste hoc idē libe
ter diceret: s; ita molesta est sibi tēp
tacio ista dīna. q̄ in oppositaz ptem
labi timet. **I**lli celū et terrā et omnia q̄
in eis sunt prestāt materiā laudis.
Isti efficiūt celū enēū et terrā ferrea:
et omnia q̄ in eis sunt materiā afferūt
ariditatis et obduracōis. **A**lle am
bulat sup̄ flores: iste sup̄ spinas. **A**lle
cātat: iste gemit. **A**lle suauit̄ psal
lit. dñs exaudīuit me cū clamaui
ad eū. **I**ste amarissime rugit. clama
to p̄ diem et noctē et nō exadīes: de
us de⁹ meus ut quid me dereliq̄stis.
Quare tristis incedo dū affligit me
inimicus. **I**lli dñs dicit. adhuc te lo
quēte ecce assum. **I**sti rīdet. bibens
bites calicem meū latū et p̄fundū.
Sufficit tibi grācia mea: nam de⁹
in infirmitate p̄ficiūt. **E**t breui⁹. q̄cqd
illic fuit cā spūalis leticie: hic cau
sa interne tristicie. **E**t hoc vnde: nisi

q̄ dñs cū diltā aīa pugnare videt.
ut ipsaz in scola p̄fecte humilitatis
exerceat. **P**utauit em̄ aīa deuota
q̄ iā p̄fctā esset: s; q̄ debilis et imp̄f
cta adhuc fuerat. scire nisi p̄ tēptaci
ones non poterat. **S**uccrescūt igit
in archano cordis pūsa murmurā cō
tra dñm regimē in vniūso: quasi me
lius foret si omnia suauiter trāsiret
sine turbacōne p̄cti et penarū: quasi
de⁹ nō deberet p̄mittē cū posset p̄fctā
fieri. hoīemq; in tanta afflictione ut
testijs cōparetur derelinq̄re. carnē
spūi cōtradice. inimiciās tantas i
vniūso agitari. rācōnālē aīaz a pa
difi gaudijs p̄gnari: aliaq; innuā
naturalit̄ afflictīua. q̄ sic p̄m dei volū
tatē pseuerāt cōtinuari. **E**t quāuis
mēs scā totis virib⁹ h̄mōi blasfemijs
resistat: sic tū fatigat: ut omnia q̄ sup̄
dca sūt vere ardua et grādia. respe
ctu h̄lesiūssime tēptacōis leuia vi
deant ac mīcia. **N**ec dubiū quin mag
na meret̄ vltra iā dca p̄mā: qui in
hac sublimissima pugna victor ex
titerit. **H**inc b̄tā mechtildis sibi a
dñō reuelatū dixit: q̄ q̄ dīne maie
stati reuerēt cū oī subiectiōe se incli
nāt. et p̄ ei⁹ gloria omnez hoīem re
uerēt et diligūt. seip̄os īsup q̄ fā sūt
ad ymagīez dei. deo q̄ ad p̄it p̄fōnt.
subiciētes carnē spūi. dñant anīo
suo ipsū ad celestia trāsferēdū ser
to ḡdu cū dñatōib⁹ exultabūt. **E**re
q̄ notabilis ḡd⁹ iste cōn tēptacōnez
hāc terciā vadit q̄ oībz ē ḡuio: exer
cetq; aīaz donec p̄it a se deficiat: ut
sic p̄fcti⁹ i deū p̄ficiat. **S**; anq̄ p̄
se q̄mur hāc materiā dubiū vniū p̄
soluēdū ē. **P**oss; ei aliq̄s fortasse dice.

q̄ ista iam dca stare nō pnt: videlz
q̄ sit aliqua tribulacō aī interna q̄
grauior sit q̄ corpale martiriū: p eo
q̄ vulgarissime dicit. omniū terribi-
lium terribilissima est mors. **Verū**
si istud cōcedim⁹? non video quō de-
fensare poterim⁹ dcm bā ieronimi &
alioz scōz: q̄ cōcordit loquūt de glo-
riosa t̄gine maia: q̄ pl⁹ qm martir
fuerit: licet mālīs gladi⁹ eā nō p̄trā-
fierit. **Ait** em ieronim⁹: q̄ q̄ in illa p̄te
passa ē que ipassibilis ē. hoc ē i aīa:
ideo pl⁹ q̄ martir fuit. **Un** et nobi-
liter p̄phēcia simeois dī: et tuā ipi⁹
aīam gladius p̄transibit. **Et** de scō
patriarcha ioseph. qui p̄re cunctis
fratribus suis p̄fectior cecidit. simile
legitur: ferrū p̄transijt aīam eius.
Unde anselmus. Vere tuam aīam
o virgo gloriosa p̄trāsiuit gladius
doloris: qui tibi extitit amari⁹ oibz
doloribus au⁹ uis corporee passiōis.
Quicqd em inflatum est corporibus
martir leue fuit aut poti⁹ nichil cō-
pacionē ipi⁹ tue passiōis: que ni-
miz sua immēitate transijt tua
penetrabilia tui benignissimi cordis.
Relinquit ergo q̄ sit etiā aliqd mē-
taliū mētale: qd̄ graui⁹ sit ceteris pa-
tibz qm̄ qualecūqz martiriū corpale.
Ad illud aut vulgatū et p̄hiā dcm
p̄t responderi: q̄ intelligat de hīs q̄
huāno oculo p̄spicari pnt: s; non de
hīs que subiciūt oculo fidei. **Cōstat**
em̄ infernū terribiorē esse oī morte v-
suali: qm̄ scz illi q̄ in eo infelicit̄ vi-
uūt. mortē cupiūt nec dabit eis. sicut
scriptū ē: cupiūt mori. et mors fugit
ab eis. **Dicit** etiā scriptū ē eccl̄ 30.
Melior ē mors q̄ vita amara ac t̄i-

telligēdū ē de hoibz bone spei. q̄ vitā
istā hnt in paciā et mortē in dēhēdio:
q̄z mors p̄ciōsa ē. **Impij** aut q̄rum
mors pessīa ē q̄i porta inferni. nō mī-
rū ē. si maxime ipam p̄timeſcāt: q̄ q̄
nōnūq̄ etiā cedāt ei p̄t aliq̄s m̄gna
p̄as q̄ ipis infligūt aut ihermitates
gūes. vel mēnā cordis amaritudinē. li-
cet aliūde aliq̄ iporū delicijs et diui-
tijs affluāt: tñ q̄ i aīa gūit sustinet.
mortē ipam āp̄lectūt velut remedi-
um quoddā infm̄ doloris. **Hinc** ē q̄
quidā se aquis p̄focant. quidā gla-
dio se p̄tunt. quidā laqueo se necāt.
aut alio quodā infelicitissimo mortis
gūe se extinguit. q̄i terribior sit ipis
vita q̄ mors ipa. **Ide** dī ieremie 8.
de gñacōe pessima: q̄ eligent magis
mortem qm̄ vitam p̄pter afflictionē
hostilem. **Quod** si ita est: nō delect re-
putari absurdum q̄ electi in hac vi-
ta sustinet aliquando quasdam inf-
nas amaritudines que corpali mar-
tirio superminēt. p̄cipue cū seari sint
q̄ martiriū ipos statī ad refrigeriū
pducāt: de tribulacōe aut qua actu-
aliter grauāt magnus eis adhuc ti-
mor sit p̄t exitū incertū. **Hinc** scūs
iob lamentat̄ dīcēs. **Quare** misero-
da ta ē lux. & vita hīs qui in amari-
tudine anime sūt. **Qui** expectāt mor-
tē et non venit quasi effodiētes the-
saur⁹: gaudentqz vehement̄ cum inue-
nerūt sepulchrū. **Anteq̄** comedā su-
spiciat̄ et quasi inmundantis aque sic
rugitus meus: quia timor quē time-
bam euenit michi. & qd̄ verebar acci-
dit. **Et** infra. **Ocidat** selīa de p̄mis
innocētū nō rideat. **Quātas** puta⁹
vir iste scūs & toti⁹ paciē speculum

p̄suras tā corpis q̄ aīe sustinuit:
aīq̄ ad hec tā pēgnat̄ba p̄ductus
fuerit. Vere si aliq̄s aīcorū ei⁹ sic lo-
cutus fuissz. absq̄ dubio deliq̄ss̄et: p̄
eo q̄ simile cām mīme hūisset. Hoc
ē. q̄ ec̄ ip̄sis apte exprobat. dicens.
Nunq̄ mugiet l̄os aī aī p̄sepe ple-
nū steterit: q̄ si dicet. **N**os nullā occasi-
onē p̄gredi de dīno regimīe habetis:
q̄ om̄ia ad nutū vobis succedūt. **N**i-
chi at̄ accidit q̄d c̄mitis. **Q**ue ei⁹ ē for-
titudō mea vt sustineā: aut q̄s finis
me⁹ ut pacient̄ agā. **N**ec fortitudo
lapidū fortitudo mea: nec caro mea
eneā ē. **D**esperauit neq̄q̄ vlt̄a iam
viuā. **H**ec et filia v̄ba et adhuc hīs
actiora vis dolōis p̄turiebat: q̄ am-
ci eius velut a feriato idest tēptato
dicta. asperissime impugnabāt. **C**on-
tremisco reuera in verbis istis: et de-
ries confundor: q̄ de hīs magnalijs
loquor: qui quotidie in minimis la-
bor. **Q**uā sim autē aptus ad hec colli-
genda licet plene a sanctis digesta:
ad l̄ram asinus applicitus rectius
demonstraret. **D**erideat. conculcet.
cōburet. piciat qui voluerit: ego con-
tradice di causam nō habeo. **T**ot⁹
em̄ velut deui⁹ in ignoto pelago nūc
nauigaturus insisto. **Q**uis hic non
aduertrat difficultatē fandi: vbi pe-
ne nullum apparet nobis adhuc ig-
nauis exēplum tute operandi. **H**oc
saltem solum videor michi videre: ut
alicui docto sancto et ex p̄to viro. da-
ta sit utiliter occasio de hīs saluber-
rimis doctrinis religiosi⁹ differendi.
si dño placuerit: easq̄ ad normam re-
ctitudinis apcius reducere. applicā-
di. emēdandi. **I**n xp̄i igit̄ noīe aui-

samus vniuersos qui hec tristia le-
cturi sūt: q̄ sapore ī eis aut vix aut
om̄ino nō inueniēt. n̄ pri⁹ tēptacōibz
attriti fuerūt. **Q**uis inquā illos flo-
geros cāpos dīnaz scripturarū su-
auissime redolētes p̄teriet. et ad hec
sūme afflictīua diuertet: nisi eū nōi-
tas magna q̄si violenter impellat.
Non hoc ego: s̄ sepe dictus vir scūs
insinuat dicens. **Q**ue p̄us nolebat
tāgere amīa mea: nūc pre angustia
cibi mei sunt. **S**imile aliq̄d ap̄d bo-
eciū qui in diebus suis velut alē iob
claruit. repim⁹. **L**azarus quoq̄ ne-
dum micās cōcipiuit cum acat tēp-
taretur: s̄ etiā canum linctiōē pro-
grādi cōsolacōne accepit. **H**ui⁹ etiā
figura olim in helia sancto p̄pheta
p̄cessit: q̄ p̄mū ad fontē sedēs etiam
carnibz⁹ vescēbat: deinde fonte ex-
siccatō in sareptaz veniēs p̄ paruu-
lo pane viduā dēp̄cabatur: tandem
heremū ingressus cū nichil repisset.
petiuit anime sue vt morerēt. dicens.
Sufficit michi dñe: tolle animā me-
am. **S**ed āgelus dato pane subcine-
ricio et paz aque coegit eū ampli⁹
ieiunare et ābulare q̄ vnq̄ aī fecerāt:
viz xl diebz et xl noctibz. **P**otuit h̄ he-
lias dixisse. **C**ur me sic affligis. **C**ur
tātu laborē impois: q̄n̄ nec extreme
nēcāria p̄mittis. **S**i paup̄ eēs: n̄ me
p̄tēt. **N**ūc at̄ q̄ ī oibz diues es et me
ī tāta nēcitate vides. nec q̄cōp largiē
ip̄dēs: nō n̄ p̄cā ori meo. **I**ntelligebat
vir scūs mīsteriū p̄fātis sui: q̄ scz eo:
āpli⁹ h̄ debebat cōbulari: q̄ glōsi⁹ i futu-
ro coroāri. **H**o at̄ p̄ cetis ē nobilē: q̄ ī
vl̄ia afflictōne gūi⁹ hēbat: q̄n̄ iā ad
montem dei pergebat. **I**ta etiam

electi quoniam sunt in termino perfecti sui quoniam
quod durius sentiunt temptationes: quoniam iam
interrati ad refrigerium suae quietem
contemplationis. De quo perfectu nunc
ulterius aliqua colligenda sunt. Et
quod quod non sit oio certum quibus exercitijs
iste perfectus fiat suae perficiat. an age
do videlicet opera sublimis virtuosa.
an paciendo aduersa vel tristitia nota
biliter luctuosam quantum datur intelli
gi secundum promissionem illam moralem que super
posita est nichil aptius occurrit quam ista
temptatio diuina: quoniam aia sanctam plenam pur
gat. ornat. humiliat et aptat. ut di
uinis colloquijs digna habeatur. Huic
multa exempla sanctorum concordant videntur:
quorum quidam deum sunt. et quidam adhuc in
saecula dicunt. Dicit enim beatus Gregorius. quod ma
ioris meriti est aduersa patienter tolerare:
quam bonis operibus insudare. Semper quod ubi
beati in aia bona fructum non faciunt
nisi in patientia: per quam et in qua posside
mus animas nostras. Relinquit ergo. quod
ceteris paribus. ceteris et securus aia per
ficiat patientia quod agendum: tam et si hec duo
non sint separanda in homine virtuosum. Dicunt
enim quidam plus operari in via dei
quam pati sicut homines sani. et pacifice
conuersantes in medio christi fidelium cum
conscientia bona: quoniam tunc non sunt sine
omni temptatione. Alij dicunt plus pati quam
operari sicut infirmi et debiles. vel cap
tiuati per fidem vel iustitiam: quoniam tunc non
sunt sine omni operatione bona. Alij dicunt
et multa operari et multa pati per non
ne christi: sicut predicatorum ubi dei in me
dio nationis praeue. et alij prelati stren
nui habentes zelum domus dei: sicut quod
cumque christi fideles seruandi in operibus bonis
cum infirmitatibus vel persecutionibus cotidie

ant. In hijs omnibus regulariter loquen
do. ubi plus est de patientia ibi plus est de mei
to ceteris paribus: quod ideo dicitur non quod
libet patientia preferenda est cunctis actionibus.
Sicut non est dicendum. quod plus meretur ali
quis audiens contumeliam leuem patienter: quam
si edificaret unum monasterium. Sed
quoniam simul concurrunt in statera iusta
actio et passio: tunc secundum deum sanctorum pas
sio preferitur. Verbi gratia. Si aliquis infir
mus sine culpa propria. ita quod non potest
visitare ecclesiam sicut libenter faceret:
tunc per illo loco et tempore plus meretur illam
infirmitatem patienter sustinere: quam si sa
nus esset et solito more diuina frequen
taret. Ita de alijs omnibus sine numero. Pa
cientia enim opus perfectum habet. Ratio huius est:
quod deus deus pulchra quadam varietate
et multiformitate et etiam contrarie
tate regimen vniuersitatis administrat.
Sicut ergo ipse est summe impassibilis
et tamen summe gloriosus in omni operatione.
quod opus. et per seculum omnis creature beate.
que sicut ipse nichil patienter. Ita quidam
modo voluit etiam hominem adhuc misere et
erumpensum qui vix pauper potest aliquid licet
imperfecte operari et multa pati. gloriosi
ore esse in passione quam in actione. et
maius mereri patientia quam agendum. Ubi
quod eius meritum constituit ubi plus potest
quam ubi minus. Et hec est causa primaria.
Sunt alie cause secundarie: videlicet con
traria contrarijs curant. Homo enim age
do expectauit in illo tam felici statu ubi
nichil pati habuit. Iustum ergo fuit. ut
sibi dimissus illic locaretur ubi patientia
do expiraret quid amiserat: et tunc ad
perpetuam felicem actionem patientia redire
mereret. Quia et virtutis efficacia eo ma
gis sunt meritoria quo difficilia: ideo

passio ceteris paribus preferenda est actioni quasi nisi sola ceteris adducens. **H**is personat deus scilicet. **A**it ei beatus mechtildis: quod dominus sibi dixit. **C**um tibi prospera largitus fuero: dextera mea te amplectetur. **C**um autem aduersa de dextera sinistra mea te circumdabo. **H**oc tamen scito: quod cum sinistra mea te complectitur: tunc multo vicinior cor meum iungitur cordi tuo. **D**ominus est in euangelio beatitudines secundum ordinem enumerando. ultimum posuit pacem: tamen ceteris perfectione. **I**pse quod licet per totam vitam suam patere: tamen intus quam extrinsece gerendo: vicinior in mente illa futura pena: quam cotidie quam si iam prius esset ipsum maxime affligebat: tamen in fine summe passus fuit: ut nos potius passione quam actione ab eterna passionis liberatione haberet. **I**ta de alijs sanctis vniuersis est secundum: quod plures profecerunt et securi inuicerunt et amplius meruerunt paciendum quam agendo ceteris rebus. **S**icut quoque figurata cum pro quodam orasset: ut flagellis attereretur: quatenus sic a peccatis desineret: dominus respondit. **N**on est dignus. **Q**uasi facilius ei impetravit bene operari quam tribulari. **F**ortasse hic aliquis dicat: **E**rgo melius est manere in hoc sexto gradu qui est summe pacis quam ulterius proficere: propter aliores gradus qui sunt summe consolationis et quietis. **D**icendum quod simpliciter loquendo ille est perfectior qui est deo vicinior et conformior: quod fit per contemplationem in qua est ardentissima caritas: sed ad illam nemo peruenit nisi per multam pacem preuiam. **Q**uando ergo dicitur quod plures mere mur paciendum quam agendum: **H**oc tamen valet: quod citius ad perfectam caritatem venimus paciendum quam agendum. **E**t er

go qui vellet in isto gradu manere: similis esset illi qui potius vellet nauigare quam ad portum venire. **V**erum quia omnis perfectio huiusmodi vie est quedam imperfectio: ideo etiam sequentes gradus perfecte caritatis non sunt sine omnibus tribulationibus: sicut dicit grege. **Q**uanto amplius quis in hac vita proficit: tanto inuenit quod durius portat. **P**erfecti enim viri nonnunquam durissime affliguntur: siue ex diuina ordinatione siue ex propria electione: primo quando quod maiorem penitentiam agunt quam incipientes. **H**oc non est contra statum ipsorum: quod sicut sepe dominum est. quicquid potest inferior gradus: hoc potest et superior. **E**t adhuc aliquid plus: ut etiam infra patebit. **D**emonstrando igitur hanc diuinam temptationem ex sacris libris: primo est sciendum: quod ideo dicitur diuina quod tamen diuinos homines: id est summe proficientes exercet: quod iam pertransierunt omnem creaturam et ad deum usque perueniunt ut dominum est. **V**el potest dici diuina: quod soli deo imputatur et nulli creature saltem quo ad secundam eius speciem directe et per medium indirecte vel permissiue: vel dicitur diuina quod circa diuinam versatur tamen: quod omnia ad deum refert quod omnes creature ad hanc nullum respectum habent. **N**on est huiusmodi notanda distinctio illa multipliciter quam in sacra scriptura reperit de hac materia speculatione: quod huiusmodi practice loquimur: quod licet vix possimus inuenire per eam quam ipsa sentimus. **S**ed doctrina scilicet prima. **C**onstat autem quod abraham temptatione deum non pertrauit quod figuram perijt: quod deus vero et quod alij vialiter credunt deliquisse. **N**onnulli quod carnaliter deliquerunt: que omnia parum aut nichil ad istum gradum respiciunt. **S**ed pro ut

hic sufficit. dicendum est: quod hec dina tēp-
taō duas species habet. **P**rima inci-
pit in homine et vadit cōtra deum:
scda incipit quasi in deo et vadit cō-
tra hominē. **P**rima vult capere ex-
pimentū de deo: scda vult capere ex-
pimentū de hoīe. **P**rima inclinat ho-
minē velit nolit vsqz ad defectū sui:
scda ipm penitus pstermit ut iā sibi
ex se prius rēurgēdi nulla sit spes
relicta. **P**rima grauior vniuersis: se-
cda grauius. **P**rima agitur: qñ
homo cogit cōtra oēm conatū volun-
tatis sue intus sentire aliqua indig-
na de deo et iudicijs eius: scda agit.
qñ deus derelinquit hominē in ar-
duissimis artibus. nec vult inuadē
quē inuadē posset: quasi sit ipse quoqz
hostis eius q̄ vnica spes credebatur.
Hec non puoz neqz debiliū fratru
sūt conficiones. s̄ magnanimoꝝ: et
valde pauci sūt qui eas intelligunt
aut expiri merēt. **N**on itē hic nōce
est dicere qd nō oēs qui hmoi susur-
ria sentiūt sint in hoc gradu: qñ etiā
pditissimi homines hec cotidie infeli-
citer nō solū sine omni merito sed eci-
am cum sūma dāpnacōne pēipiunt:
eo qd dāpnat ipis locum dāt. **E**t
illi qui ordinate p sup̄dōs gradus
ad hanc grām puenerūt ut sufficie-
tes sint has tollerare et supare cū
talibus impulsibus sicut hec sūma
fortitudo requirit. **I**lli inq̄ digni sūt
ut inter celestiu dñationū nūm as-
cribant. **D**icat forte hic quis. **P**ro-
modo p̄t fieri ut homo quātūcūqz eci-
am fortis vincat deū cū ipse sit op̄s:
nec saltē non dico fortiozem s̄ neqz
similē velit habere. **R**espondetur. qd

multa in sacra scriptura repūntur.
que **p**pe loquēdo deo pueniē non
pnt: tamē methaphorice siue pato-
lice de ipō dicunt: sicut irasci. furere
pati et similia. **I**ta etiā dī vinci vel
supari. nō simplicit̄ sed ex quadā be-
nigna cōdescensione: ut tali colludio
vel p̄pugnatione creaturā suā felici⁹
honestaret. **H**oc mō luctabat̄ cum
iacob: et se ab ipō victum dixit. **U**bi
est sciendū. qd s̄m ordinatissimā dei
sapienciā optime cūcta admistrāte
ita est disposita omnis pugna spi-
ritualis: qd semp in ea ē debita et ius-
tissima p̄portio vnius ad alterum:
hoc ē inuadētis ad illū qui inuadit.
Alioquin nō esset bellum equū s̄ vi-
olentum: sicut nemo recōmēdaret a-
liquē fortem vix de hoc. qd puerū p-
uulū psterneret. **I**ta etiā in oī bel-
lo morali. siue illud fueit int̄ racōnē
rectā et passiones sensitiuas. siue in-
ter demones et animā sanctā. siue in-
ter deū et cōscienciā mūdā. **H**oc semp
est tenēdū. qd nūq̄ homo deserit op̄e
grē in tñ qd cognat tēptacōm cōsenti-
re: ymmo semp habet sufficiēs adui-
toriu ad vincendū: et nūq̄ vincitur
nisi volens. **H**oc ē sine p̄pria culpa.
Et s̄m istum intellectum. quedā po-
sico dicit: qd oīs p̄fca tēptacō est eq̄li-
ter afflictiua. **D**icit aut̄ p̄fca tēpta-
cio. que oīmode est p̄porcionata s̄m
oīs vires sufferētis: ita qd si vel pa-
rum excreceret. iam excederet posse
eius. **V**ult ergo dicere. qd nō minus
affligit imp̄fūs p pauculis viribz
suis in modica tēptacōne q̄ fortior
in maiore: seruato equali impulsu v-
trobiz. **U**nusquisqz em̄ cātū sustinet.

quātum potest. **A**n ista posico vera sit:
ille iudicare poterit q̄ expitur. **C**ete-
rū pdictum moderamē sancti iob de-
siderasse videtur: q̄n dicit. **N**olo mul-
ta fortitudine contēdat meum: nec
magnitudinis sue mole p̄mat. **P**ro-
ponat equitatē cōtra me: et pueniet
ad victoriā iudiciū meū: q̄si diceret: si
ita fecerit: tūc victor ero. **H**ic vir sc̄s
excessisse videt: sic ipse in fine recog-
noscit dicēs. **U**nū locutus sū qd̄ vti-
nam non dixissem: et alterū q̄bz vl-
tra non addam. **D**ñs enim ad raci-
onem ipsū posuit dicēs. **A**ttinge hīc
vir lumbos tuos. **I**nterrogabo te: et
respōde michi. **I**ndica michi si habes
intelligenciā. **E**t postq̄ multa p̄-
secutus fuit de ineffabili sua poten-
cia: iusticia et sapientia: et iob tace-
ret: iterū dixit dñs ad eum. **N**unq̄d
qui contendit cū deo: tam facile con-
q̄escit? **U**tq̄z qui arguit deū: detet et
spondere ei. **Q**uasi diceret. **E**go in
ōmī creatura tācā iusticiā seruo: ut
nulla me arguere possit. **C**ur ergo
audes dicere: q̄ non equo iudiciō af-
fixerim te? **E**cce voluisti disputare
meum: et venire ad solium meum: et
ponere coram me iudiciū: et os tu-
um replere increpaciōibus: ut sciēs
verba que tibi responderem: et intel-
ligeres quid loquerer tibi. **A**ge nūc
presto sum. **C**ircūda tibi decorem:
et esto gloriosus. **N**unquid irritum
facies iudiciū meum: et condemp-
nabis me ut tu iustificeris? **Q**uis ei
resistere potest vultui meo: et quis
ante dedit michi ut reddam ei? **O**m-
nia que sunt in celo et in terrā: ma-
ri et ī omnibz abissis: mea sunt. **S**i

iustus es: si innocens: si multa ope-
ra bona patraasti: unde hec habes n̄
a me? **R**eqz dicere poteris: q̄ versus
sum tibi in crudelem quasi deseruēti-
te: quia imp̄fectum tuum tibi ante
oculos posui: et ideo te affixi ut am-
plius p̄ficeres. **S**emp̄ etiā tibi gē-
ciam meā sufficiēter largitus sū: suf-
ficienterqz adiuui te: ut si ea debite
vsus fuisses: ad hec tam pegrina v̄-
ba non venisses. **E**go em̄ sum fidel-
deus: qui non permitto amicos meos
temptari supra id quod possunt: sed
facio cum tēptaciōe etiā puentū
ut possint sustinere. **Q**uare ergo nō
permanisti in verbis pristinis quā-
do dixisti? **S**icut dñs placuit ita fac-
tum est. **S**it nomē dñi benedictum.
Hoc si fecisses: p̄ certo me viciasses.
Sz postq̄ te iustificare voluisti: et
me arguere disposuisti: tunc tuū im-
p̄fectum ostēdisti: nec me perfecte vi-
cere meruisti. **I**gitur penitentiā a-
gē et memēto belli huius in quo iaz
es: nec ultra addas loqui alioquin
q̄ diu recalcitrare contēdis: perfrās
victor non eris. **A**d hec sc̄s iob: qui
fm̄ greḡ: tanta hac distīctiōe fla-
gelli nō estimabat augeri sibi meri-
ta: h̄ vicia reserari: q̄ in se nulla cogno-
uit: humilīe r̄ndit dicens. **I**nsipientē
locutus sū: et que ultra modum exce-
derēt sc̄am meā. **I**dcirco ip̄e me rep̄-
hēdo: et ago p̄niam in favilla et āe-
re. **E**cce quō reḡ ē: q̄ tēptatus nūq̄
ex toto deserit ope greḡ: et nūq̄ viciat
sū aliq̄ culpa sua. **D**icit ei exposito-
res: q̄ sc̄s iob ī duobz saltez vialit̄
deliq̄t. hīc ēc̄ ip̄e p̄fiter: s̄ ī h̄o q̄ dixit:
ad oī potētē loqr̄: et cū deo disputare cupio.

Et in hoc qd dixit. **B**alte nunc intelli-
gite quia deus non equo iudicio af-
fluxerit me. In hijs duobz verbis et
alijs similibz que ad hunc sensum spe-
ctant: permittit deo propter vim dolo-
ris et interne ariditatis aliquantulum
excessit. **D**icit enim beatus gregorius 22. mo.
Quis inueniri potest qui quolibz perfectus
sit. de ocioso tamen sermone non peccet.
Sed pius dominus non hoc sibi ad inspie-
ciam sed ad nostram magnam utili-
tatem conuertit. Quia cito enim peni-
tuit. Itaque dominus placatus fuit nec quod
quod de pristino perfectu amiserat: quoniam
plurimum supfluerat. etiam oculo ad
oculum deum videre meruit. **P**os quod
quod quoniam ista legimus non parum erudimur
quo ad humilitatem et pacientiam:
ne scilicet confidamus in viribus no-
stris sed in domino a quo est omnis pa-
cientia sancta et precipue in temptationibus
istis magnis. **C**onsolamur etiam mul-
tum si ex humana infirmitate aliqua
do in verba minus suavia quasi fati-
gati plabimur: quoniam scimus quod clemens
deus hominum defectus libencius indul-
get: quam illos qui in delicijs committunt.
aut etiam deuotione spiritali. **R**otura-
mur etiam in spe quoniam cernimus quomodo si
delis deus pugiles suos non deserit: sed
in temptatione iuuat. et glorie in fine
remunerat: sic scriptum est. **P**atiam iob
audistis: et finem domini vidistis. **Q**uia
magna pietas dei. non solum eum sana-
uit et cuncta duplicia reddidit: sed etiam
longissimum vite tempus superaddidit: in quo
plurimas coronas superne glorie per-
meruit. **I**nsuper eum coram angelis suis. pro-
mo coram toto mundo exaltauit: ne ipse
etiam propter et tempore velut magnus

sanctius venerari studeant. **H**oc
ipsum etiam quod a domino rephesus fuit: ad
magnam ei laudem. teste beato gregorio
deputat. **Q**uoniam enim in perfectu spirita-
li esse creditur: qui non nisi a solo deo su-
pari potuit. **I**am enim omnia humana
que cum bona conscientia possedit. re-
lucit nichil pensauit. **C**orpus quoque su-
um quod iam velut holocaustum do-
minum obtulerat: in martirium dare ma-
gis sibi solacio quam penosum fuerat.
Iam nichil restabat nisi ut etiam me-
tale martirium celebraret: quod non
nisi per solum deum inferri potuit. **V**inci-
tur ergo deus quia voluit ligari. te-
netur captiuatur. et quodammodo in
hominis potestate traditur: ut quicquid volu-
erit. ex templo faciat. **H**oc modo plures
sancti per hanc mirabilem victoriam tanta
fuerunt domino deo familiaritate coniuncti: ut
quicquid peteret ab eo. statim consequere-
tur. **T**estes sunt moyses. samuel. heli-
zeus. petrus. nicolaus. martinus. barna-
bas. benedictus. fructuosus. elizabethus et alii
sine numero. **S**i autem queritur quomodo vici
potest ipse opus et gloriosus deus. **I**n sepi-
us dominus est: vix per simplicem et humilem paci-
entiam. **S**ic vicit homo. sic angelus. sic deus
ipse. **I**nde est dominus illud solenne quod po-
ta canit. **N**obile vincendi genus est patientia. **V**icit
qui patitur. si vis vincere. discite pati. **C**e-
terum bestiarum est vincere per potentiam. quoniam
tamen illud non est vere vincere. **I**lle enim vere vincit
et vicerit alium superat: qui omnis anime potentiam
superat. et totum hominem sibi seruire cogit.
Hoc autem non potest fieri nisi per solam car-
itatem: quam patientia et benignitas est. **Q**uia sequi-
tur. quod ille solus veraciter dicitur meruisse po-
tes. qui patientia et benignus est: pro immo
opus. quia omnipotentem cotidie vincit.

Hic plausibiliter dñs dicit de scō iob
ad sathā. qñ p pñā pugñā eē eqñi-
mis pñāsit. **T**u omouisti me adū-
sus eū aut affligere eū frustra. qñ di-
cēt. **N**ō potui eū supāe p ablaēm
tpaliū. sic tu putabas. **H**ec ē g° vñi-
cafor. breuiusq; regula cūcta vincēdi:
si in omi cōgressu sincē poterim⁹ dicē.
Dñs dē. dñs abst. sic dō. placuit ita
factū ē. **S**it nō. dñi bñdictū. **S**i bō
suscep⁹ de manu dñi. mala qre n̄ su-
stineam⁹. **Q**m̄ sit hoc difficile. iā mul-
tiplicat dñi ē. ⁊ adhuc āplius dicē.
Bñs qz aug⁹. hec vba sepius tra-
ctādo dicit. qz multū p̄fecit q ea dixit.
Nō em̄ dicebat. **D**ñs dedit dyabol⁹
abstulit. q̄uis utiq; ita fuit. h̄ confi-
dēt ait. idē dñs q dedit ille abstulit.
Oculi em̄ ei⁹ semp ad dñm. sciēs qz
sñ eius pmissu penitus nichil pre-
ualuisset auferre dyabol⁹. **T**este qz
beato greg. eadem sententiā verissi-
ma comprobāt. qñ scz demones sine
dñi iussu nec potes aui sunt introi-
re. **Q**uomodo ergo ad hominē qui
ad ymaginē et similitudinē dei cre-
atus est. manū auderēt extendere?
Rursum bñs aug⁹ tantis certifica-
tus testimonijs. confidēt aiebat.
supr p̄. 128. **Q**uicqd tibi cōn tuaz
voluntatez accideit. soli deo imputa.
Tāta siq; de vicinitate dñs deus q ē
spūs incircūscriptus humano spūi
tū coniunctus est. ut nichil int̄ eos
intermediet. **Q**uare sequitur. qz nisi
deo volente aut p̄mittente. nequa q̄
possibile sit. ut aliqd patiat̄ homo
contra suā voluntatē. **E**t hic oritur
non mediocri impulsus hui⁹ dñe
tēptationis. qñ vñz in suo feruore le-

uissime exardescit. **S**emp enim
hec aut similia pducit. **E**cce qualis
est de⁹ cui tam fidelem exhibuisti fa-
mulatū. p quo tāta p̄essus escrete
q̄uo deserit te. **U**bi sunt misericordie
eius. **Q**ue est iusticia sua. **A**lij sic
et sic faciunt et florent. tu tam stu-
diose quesuisti eum. et non ciāt de
te. **I**n hunc modum sollicitatur tel-
lator iste sublimis. et fatigatur su-
per modum. sciens indubitata fide.
qz omnia hec manus domini opera-
tur. ut aut erudiat. aut purg. aut
probet. aut exerceat. aut flagellet.
aut preseruet. aut prop̄ aliqñ aliā
causam. que si aliquādo est occulta.
nūq̄ tamen est iniusta. **E**t ē pene
incredibile apud impitōs. quomodo
videlicet non solum careat omni cul-
pa huiusmodi ascribere dō. sed etiā
magis sit meriti. cuncta fidei oculo
aduertere tanq̄ ab ipso impata. ā-
per se immediate inflicta. **H**inc est
qz sanctus propheta orabat dicēs.
Obmūtui et non aperui os meum.
quoniam tu fecisti ammoue a me
plagas tuas. **A** fortitudine manus
tue ego defeci in increpationibus. **E**t
alibi. **Q**uantas ostendisti michi tri-
bulationes multas et malas. et cō-
uersus vniuicasti meret de abissis ē-
re iterum reduxisti me. **I**ste et simi-
les locutiones ad istum gradum p-
tinent. quādo videlicet ita sublimē p-
ficiat amicus dei qz p̄itus creatūas
n̄ aiet. nec aliqd eis iputāt. h̄ iugiter
ad manū di ēspicit ⁊ illū tñmō aiet.
q̄ p̄t corp⁹ ⁊ aīaz p̄dē iehēnāsñ at-
i⁹ nutu nec vñū foliū arboris cadit
i trā. **H**° ē qz illi glosi p̄rēs ī egipto

quorum solēpnis memoria ē non plus
metuebāt demones: q̄ nos muscas
preteruolantes. **V**alde siquidem ve
reandū reputabat beatus antho
nius. si vel minime pauiss; ad occur
sum demoniorū: q̄ n̄mo semel et ite
rum crudelissime laceratus. ad con
flictum eos puocabat: ipso perans
eis q̄ ad nichil redacti essent. neq;
vel vnum supare possent. **Q**uid con
tra talem militem vniuersitas cre
aturarū faceret: quando eo magis
fortificabat. quanto magis crucia
batur. **Q**uā diu ergo xpi agomiste o
rant liberai ab hominibus iniquis
vel demonib; vel passioibus p̄prijs.
quales orōnes pluime sunt in sacra
scriptura. si hoc faciunt necessitate
penditandi q̄si eas adhuc sufferre
nequeant. tam diu ad istum gradū
nondum puenerunt neq; apti sunt
ad istud bellum inchoandū. **E**x q̄b; o
bus patet q̄ ardua sit ista tempta
cio diuina: que ut dñm est. homines
diuinos id ē sūme p̄ficientes exami
nat. agiturq; dupliciter. siue duas
species habet. **P**rima conatur homi
nem separe a deo: sc̄da econtra cōa
tur deū separe ab hoīe: de q̄b; iā pla
cet aliqd̄ a notari. **P**rima ergo spēs
hui; dīne tēptacōis ita sentit in mē
te hoīs. q̄i velit eū retrahē a deo non
q̄licūq; sic in alijs: s; ipetuosissimē iux
debitam p̄porōnē ad hāc maximā
fortitudinē. **Q**ui em̄ vult fortissimū
milite p̄sternē cū armis suis: o; q̄ q̄
uissios it; sibi porrigat. **C**ōstat p̄m
de q̄ deo vniūmur p̄ s; v̄tutes dīnas.
siue th̄ologicas: q̄ sūt fides spes car
tas. q̄ diu sum; viatores. nec sepa

ri possum; ab eo q̄ diu illas hūeri?
Vadit ergo temptacio ista fortissimē
contra eas cum vicijs oppositis. ita
q̄ contra fidem suggerit infidelitatem.
cōtra spem desperacōnē: cōtra carita
tem blasfemiā. **D**icunt quidā q̄ hec
sint seminaia dyaboliquib; ip̄es m̄
teatū dyonisiū plenus est. et alios
implere desiderat. **Q**uia em̄ in ip̄o ē
fantasia p̄terua. ideo suadet p̄fidia.
Quia amens cōcupiscēcia. iō suadet
desperacōnē. **Q**uia furor irraciona
lis. ideo suadet blasfemiā: et aliqd̄
si p̄mittat gravissima verba appoīe
q̄i totus furibūdus: sed sicut sepe di
ctum ē. nō curare habem; a quo im
mittat. s; qualis ip̄is ad nostrā p̄fe
ctū bñ v̄tatur. hoc magnopere studē
dum est. **L**egi cuiusdā v̄neābilis et
religiosi p̄is scripta de hīs. qui plu
rimū vexatus fuerat p̄ eas ānis mī
tis. et quasi deuctus in igne tribula
cionis cotidiane ac p̄batus: ut pre
ceteris titulo sanctitatis decorai me
reretur in diebus suis. **O**m̄es em̄ q̄
ip̄m nouerant. tāq̄ sanctum virum
venerabant. **E**rat q̄z sibi nomē dñi
cus: senior et vicius i domo carthu
sienhiū apud treuerim. **D**icit ergo q̄
ob consolacōnē aliorū scripserit: que
ip̄e exp̄tus fuerat. **N**am grauissime
in principio affligebat. p̄ eo q̄ puta
bat insaniā incurrere: timebat q̄z se
a domino derelictū: insup nullū in
uenit qui tales temptationes exp̄
tus carā q̄ p̄siliū aliqd̄ a solatiū fu
ture literacōis acciperet. **D**emq; tan
to capitis dolore crebro vexabatur.
ut quasi crepere aut in p̄tes scindi
cogeretur: mappaq; circumligando

ipsū dolore lenire studuit. Cūq; tā-
te eēt pfectionis ut hec omnia paciēt
toleraret: accessit etiā tā gūis infir-
mitas toti⁹ corporis: ut p decē et sep-
tē annos puentū sequi nō potuisset.
Verū p aliquot ānos āte scāz mor-
tē ei⁹ q placidissā et deuotissā appa-
ruit. cū iam semio pfectus fuisset qū
alij magis solēt debilitari. ipse qua-
si miraculose fortificari cepit: omnia
q ordinis et officij sui erant. pfecte
adimplēdo. Ita mund⁹ et paupiscē.
cia ei⁹ in eo aruerāt: ut cū ex neces-
sitate interesse tractatib⁹ et pputati-
onibus opteret. aures cera obstru-
eret: ne aliqd audiret qd internam
ipsi deuocōem ppediret. Sic etiam
se oracōib⁹ et sanctis meditacōibus
mācipauit: ut sublimes personas
ipsū visitātes edificacōis grācia ro-
tundo sermone licenciaret. dicens.
Optet ut aut dñm dñmittā. aut wō.
Sicq; p puncti statim abierunt: rā-
rius redierunt. Erat ei pēpiuus ai-
tus dñs otto archiep⁹s treueren-
sis utiq; exēplaris et sancte vite:
q aliquā sic ei fertur rñdisse. Melius
ē me licēciā accipere: q dñm a wō rēpel-
lere. Nichilomin⁹ apl⁹ eū ex corde
uenerābat. Hys et alijs sās efcicijs
ī sacro ordīe floruit per ānos qī. l.
Scripta ē sua doctorib⁹ sacre the-
ologie obtulit examināda: q oēs cō-
cordit ea approbauerūt tāq; uerita-
ti psona. In q s fuit uenerāndus do-
min⁹ et mgt bernard⁹ de reypda sacre
theologie pffessor: q usq; nūc in stu-
dio colōn. scāe progatia et uita uā
floret: q hanc quoq; materiā de pre-
dictis guissimis tēptationib⁹ exai-

nauit. et gratāter approbādo aie-
bat. Intent ista perlegi q; uilia mi-
chierunt: ppter varios scrupulos et
ligiosaz psonarū crebro de hys me
introgaciū. Hec ideo plo q; ut dili-
gēci⁹ pshderem⁹ altitudinē et raritā-
tē negocij hui⁹. Nūc at ad ppositū re-
deam⁹. Dicit g hēfina. q dñs hz qf.
dā guissias tēptacōes qbz pbare et
purgare nōnullos solet uelut aux.
in fornacē: q s tñ nēo ppi pialū dehi-
derare dz: s sufficit q simpliciter se do-
mino pmittat. et roget se ab eo diri-
gi et saluari: put placitū fuerit in cō-
spectu dñe bonitatis sue. Qui autē
eas expiri et p ipsas pficere deside-
rat: optet q seorsū in solitudine et si-
lēcio degat. feriat⁹ ab omī exteriori
occupatiōe: q tēn⁹ ad eū accessū hē-
poterit et ipm iux dñm beneplacitū
exercitāe. Nec dubiū q p⁹ et bon⁹
dñs cū tali clemēter dispēsabit: put
viderit illi expedire. Nemo em̄ hūa-
nis uirib⁹ eis resistere ualet a uin-
cere. Nequa q tñ frāgi debet quātū
tūq; seuiāt seu plongētur: q; mag
corona p hmoi triūpho reseruāt in
celo. Pūa igit tēptacō ē pshdie siue
infidelitatis. Qui hāc patit: illi uide-
tur q falsa sint oia q legūt de xpi ī
carnatiōe. de uita etna. de inferno.
de āgelis ac. Et licet inuitissē susti-
neāt hec: tñ intm molestantur ut se
plurimū peccare timeāt et hereticos
arbitrētur. Remediū hui⁹ sufficiens ē
q; uolēter pshat⁹: q; qd scā mē etiā
iubet credēdum: quātūcūq; etiā tēp-
tacō in corde remittūret. Discat etiā
patienter sufferre: nec disputet cum
tēptatore: sed tacendo eum vincat.

11. No. de pshdie pshdie tēptationib⁹

se autē

Secunda temptatio ē blaffemie. Qui hanc patitur: quasi luto et stercorebus ipſent. et cū dñō ihū ſpūaliter conſpuit. Confundit q̄z p̄t immūdiſſimas et indicibiles peſſimasq̄ cogitationes: ut vix nomē dñi auſus ſit nominare. aut ſacra aliqua attrere. Putat etiā ſe a deo reprobatum: et oīo indignū ad ea q̄ dei ſunt. Remediū contra iſtā ē: humiliē de ſe ſentire. et deū q̄i conādo laudare. Ob hoc em̄ p̄mittit nos domin⁹ hijs immundicijs affligi: ut ad cognitiōnem noſtri puenire valeamus. Tercia temptatiō ē deſperatiōis ceteris peccatiſſima: in qua homo velut ſub q̄dā maximo mallio edomāt: q̄i p̄ grādi cōſolatiōe optans ut ad grauiffimū martiriū vel purgatoriū aliqui poſſz puenire. Grauior eſt em̄ oī martirio: adauget eā accuſans conſciencia q̄ ſe ream agnoſcit: ex p̄teritis p̄ccatis. iam denuo añ mētis oculos clare uocatis. Occurrit deniq̄ hostis antiquus cū machinatiōibz ſuis ſiue in vigilia ſiue in ſompno: q̄i p̄tatem accipit trahendi eū viuū in infernū. Remediū p̄tra eā eſt: firma fides: q̄ p̄dicat deū magis p̄mptū eſſe ad miſerendū q̄ ad p̄dēdū. Verū niſi domin⁹ aſſit ſic tēptator: vana eſſent omnia que q̄i p̄ remedijs applicāt. B̄tus quoq̄ bernard⁹ vocat eā cāminū ignis: in q̄ nō niſi p̄ rorem celī cū p̄ſeruant elā. Licet ergo plurimū cruciet et ſeuia: tñ non nocet paciēti: ſed plurimū p̄deſt. Dñs em̄ eſt cū ip̄o in tribulatiōe hat. et eripiet et glorificabit et longitudine dierū replebit eum: iſtē cōſolatiōe ſpirita

li. **H**ec breuiter extracta ſunt ex ſcriptis ſup̄dā ueneabilis p̄cis dñici. Qui uoluerit p̄t ad lōgū ceta legere: q̄ de his tēptatiōibz ſentit. Colligēdo etiā ex alijs libris ſacroꝝ doctorū q̄ huic materiā ſuūt: uidet q̄ b̄tus aug⁹ p̄mā temptatiōē ſcz p̄fidie t̄git in mltis libris. Dicit em̄ ſup̄ illd̄ p̄s. Ponēs in theſauris abiffos. Nō ſit ſecura et torpens leticia: quia et ſi gaudeat de m̄ia. tñ adhuc ſūt abiffi in theſauris: iſtē occulte et p̄funde temptatiōes contra fidem. Num ideo q̄ impator factus ē xp̄ianus: ergo etiā dyabolus factus ē xp̄ianus: q̄i diceret. q̄ adhuc ſūt temptatiōes grauiores cōtra fidē: q̄ p̄ſeutiō ydolatrāz. vñ q̄ fuit. Hoc oli figuratū credit in ezechia: q̄ dixit. Ecce in pace amantūdo mea amariffimā. Vñ et ſi hec dīma tēptatiō plene curari neq̄at niſi p̄ ſolū deū: tñ ſcī viri remedia ſolita que ſpūſſus ordinauit p̄ curatiōē eius non aſpernāt. Hinc reor actum. ut idē b̄tus aug⁹ libros de ciuitate dei cōſcribere: in q̄bz pleniffimē et rōnabiliſſimē p̄cedit p̄tra vniūſos ſcrupulos inq̄etates mētē xp̄ianā: q̄ ſi catholica fides vel in toto vel in pte eſt iſuſficiēs ad ea q̄ ſalutē nrām p̄cernūt. Vñ aut modū illū. ut omēs viuēdi mod⁹ p̄q̄rat tñ iudeoz q̄ paganorū. xp̄ianorū. hereticorū. ſciſmaticorū. ſaracenorū. p̄horū: ac oīm aliorū q̄ vñ q̄ in mūdo fuerunt: tñ dēq̄ p̄cludit. Si aliq̄ ē melior fides q̄ illa q̄ apli coꝝ p̄ orbē p̄dicata ē: merito ſuai d̄z. S̄z q̄ hatten⁹ nulla talis apparuit: ḡ catholica fides p̄ualet. et p̄ alijs ſuāda ē t̄p̄ ſecura via ad celū.

Minore pbat multiplicat: tū p testi-
monia pphetica et martirū penas:
tū p miracula et scōz patrū doctri-
nas: tū p phōz vanitates et paga-
noz deliramenta: q nūq seipōs iuuare
poterat: h mutuis ptradictōibz ru-
dissie stolidū mūdū sefellerūt: ac mo-
bile vulg⁹ p se qsi certati trahebāt.
Sacrilegia qz ydolatrarum ex p-
prijs dās ipōz lucide refellit: ita ut
nulla rāōe sint sustinibilia. Hēti-
corz simili p̄sūptionez apte deiecit:
sodiendo eos coribz suis et scrip-
turarū auctoritate. Cui placz eos
legat et relegat: et inueiet venustū
op⁹ et solatiofū p oī sac⁹ fidei defen-
sione disertissie p̄latū. Scio quēdā
qui multū vexabat a spū pfidie qsi
vitiqz ceterē gētes hēnt in genera-
tione sua eqz rectā fidē hant et nos
in grācie nrā. aut forte meliores: sed
postq multa hicinde legit. necdū ple-
ne obuiaē posset impulsibz nefarijs.
accidit ut q̄cito ad p̄dictos libros
de ciuitate dei venissz: auideqz plege-
ret: illico p ōnia otentus et q̄tus p-
mansit. Hec nō ideo diceū qsi tā su-
bito hec tēptatio p̄q̄scat in hys for-
tissimis militib⁹ hant in iuuenibus:
h q̄ aliqd tū iuuamē prestet scrip-
ta sanctorz. Sicut em̄ de⁹ pordiauit
bella: sic etiā arma qbus tellatores
muniūtur. Ceterū legi de quodā scō
a docto viro q tā graui impugba-
tur. ut qsi videret corā se stare vniū-
sas hereses altissimis verbz clāmā-
tes: nos sum⁹ veritas. Et ut fertur
crebro sancti doctores sic agitati fu-
erūt in disputationibz hereticorz: ut
vix p solam oracionē laqueū erro-

ris euaserūt. **S**actus quoqz thōs ī
22. dicit q̄ docti viri amplius temp-
tantur in materia fidei q̄ simplices:
et etiā pl⁹ meretur crederē. **D**e p-
dict⁹ etiā vir sanctus iob. non mirū
q̄ huiusmodi tēptatiōes senserit cū
habitaſz in medio nationis prauē:
vbi vix paucissimi vere fideles fue-
rant: h q̄ fortiter reluctaret. oī tū
aiebat. **S**i vidi solē cū fulgēt. et lu-
nam incedēte clare: et letatū est in
abscondito cor meū: et osculatus sum
manū meam ore meo: qsi diceret. **N**e-
qua q̄ hoc feci ut scz adorare creatu-
raz p creatore: quia hec est iniquitas
maxima et negatio contra deū al-
tissimū. **E**t quibz patz q̄ sit aliqua
gr̄ior tēptatio p̄tra fidē: q̄ gladius
tirānoz. **D**e tēptatione quoqz despe-
rationis amarissima. sepi⁹ leguntur
scī horribilitē vexati. Hec em̄ scī iob
plurimū inuasit. et pene in barat⁹
traxissz: nisi a dño adiutus fuisset.
Unde qūqz dicit se desperare: qūqz
āplius non resurgere et similia: qn̄
qz iterū qsi ad se redisset ait victori-
ose. **E**tiā si me occiderit in ipsū speā-
torum similibz. **P**uto etiā me legis-
se q̄ b̄tis laurecijs ī craticula hōc
sustinuissz: ante q̄ b̄ssima aia iphi-
us de corpe exiret. **N**onnullos em̄ ī
morte quosdā in vita molestat. **S**i
ui quēdam venerabilē mḡm mag-
ne p̄ntele oratū: q̄ tāta hūilitate seip-
sū deiecit ut p̄cos in q̄daz mōsterio
r̄gulariū ciuitis diebz vite sue pasce-
r̄z: neqz postq publicatū fuerat ge-
n⁹ suū: ad altiorā p̄misit submoueri.
Hūc spūs despaciōis ita affixit. ut
crebro dicet q̄ aierz se dānādum a

deo ppter pēta sua: et nō q̄ posset in-
dulgenciā pmerē. Cumq; de hoc
argueretur: non admisit consolatio-
nē. Tandē cum mortē p̄maret ple-
ne literatus fuit: interrogantib; q; se
de hoc timore ait. Ego p omnia in
domino confido: quia ille bonus de-
neminē vult p̄ire: nec vnq̄ aliquē
dereliquit qui ad ip̄s confugit. Si-
militer de temptacōne blasphemie. q̄
plures sancti conquesti sunt. Unde
legitur in vita sancti hugonis epi-
scopi gracionopolitani: qui fuit vn-
de primis p̄pagatoribus sacri car-
thusien̄ p̄positi: q̄ ip̄m spiritū blasse-
mie vltra xl annos sustinuerit ad
magnam sue glorie coronam. Nam
sicut ip̄i dño incredibili p̄sūpōne
p̄dolatricā: sic eius seruo suggere-
bat vipera machinacōne blasphemie
am: scilicet ut de deo vel de hijs q̄ ad
deum p̄tinent aliquid cogitaret idig-
num. Sed sicut a domino: sic eodem
iuuante ab eius seruo victus et cō-
fusus abscessit. Nec mirū reputari
debet: q̄ hoies licet scōs hac tempta-
cōne cruciari cōtendit: cū deum huā-
na carne vestitum etiā vsq; ad p̄do-
latricā temptare ausus fuerit. Mul-
ta quoq; scōz p̄m scripta repiunt
de hac materia: p̄cipue de p̄destina-
cōne et p̄scia et p̄missione et p̄cepti-
one diuina: et de regimie dei in vni-
uerso et alijs. q̄ tēptacō ista sibi as-
sumit in adiutoriū. In quib; oib; h-
ec ē cōis s̄ma scōz: q̄ vbi intellect⁹
hūan⁹ de facit ibi etiā hūane loq̄cita-
ti silētiū ip̄oni o;: s̄m illd apli. **O** alti-
tudo diuiciar; sapie et scie dī: q̄ iōp̄
p̄sibilia sūt iudicia eius: et inuesti-

gabiles vie eius. Quis em̄ cogno-
uit sensū dñi: ac. **N**ichil em̄ melius
est: q̄ captiuare omnē intellectū in
obsequiū fidei. **V**ex sicut iam supra
dictū est: licet ista tēmedia bona sint
et aliquid iuuent: tñ ista temptacō
qñq; ita in suo feruore exandescit.
ut informacōnē non admittat. Si-
cut namq; infirmitas corporalis si mi-
nims exerceat egrotū p̄urbat in tā-
tū q̄ vix sensus videt h̄re: et tedio si-
bi ē q̄cqd de remedijs d̄sic etiā affli-
ctio ista spūalis ita mētē affligit: ut
q̄cqd citra deū ē ip̄am cōsolari ne-
q̄at. **O**z em̄ q̄ sol⁹ ille q̄ vuln⁹ ifixit
salte p̄missiue: q̄ idē ē eīdē curā ad-
hibeat. **A**lioqn quīscūq; s̄m vñctione: **appoit.**
appoit dolorē sup̄ dolorē. **S**cio quē-
dā cui hec temptacō ita ip̄ortua fuit.
ut imaginē crucifixi ac cetē q̄ suā
deuocionē iuuare solebant ad tēp⁹
inspicere non auderet: nec deuota le-
gere scripta que de diuino honore et
amore tractabant. **O**m̄ cito em̄ hoc
faciebat: quasi temptacō noua ar-
ma repisset: acrius surgebat. **V**i-
debatur quoq; eidem: q̄ quasi duo
spiritus sedebāt super vtrumq; hu-
merum eius: a sine intermissione in
aures ipsius insufflarent nefandi-
ssimas cogitaciones: nec cessabant
die ac nocte. donec fatigatus vires
omnes exhausit reluctando. **T**an-
dem cum nimis timeret amenciā
incurrere: pius dñs misertus eius
ip̄m literauit. **S**cio alium qui etiā
q̄si tēnio sustinuit horribiliē h̄mōi
immissiones: sed paciēter tollerā-
tandem liberatus fuit. **I**dem quoq;
michi retulit: q̄ de post ita pauidus

effectus fuisset: quod nulla uocabula potu-
melie temptatori dare auderet. Con-
suluit etiam uniuersis. quod manerent in
doctrina sancti iude apostoli. qui huius
modi dissuadet: quoniam nec michael ar-
changelus dyabolo ausus fuerit iu-
diciu inferre blasphemie: sed dixit. Im-
peret tibi dominus. Illi quoque magni sancti
qui eum ad cornu bellandum puoca-
runt: sunt magis mirandi quam imitandi.
Dominus etiam in iob ait: quod non sit pote-
stas similis super terram. que possit
ei comparari. Vincit ergo cauci per huius-
lem fortitudinem quam animosius magni
imitate: precipue quo ad illos qui ad
huc gradum istu plene non ascenderunt.
Ecce quam grauis luctator: et quam periculo-
sa pugna: que semper circa summa pec-
cata versant. Quoniam facile est dicere. no-
li discredere aliquem articulu fidei: quod
suma veritas est. Noli desperare de
venia quod plus eligit deus miseri quam
irasci: et eadem veritas quam predicat
eum summe iustitiam: etiam predicat eum summe
clementem. Quare vis ergo in tua per-
niciem magis unum discredere quam aliud
in tua utilitate confiteri. Similiter quam
facile est dicere. Sciti de domino in bonita-
tate et in simplicitate cordis que il-
lud. Omne bonum ab illo est. Omne quod
intelligis. quod nosti. quod habes. quod po-
teris. ipse tibi dedit. Esto ergo beniu-
olenter subditus illi: nec arguas ip-
sum in iudicijs et opibus suis. Ipse enim
gloriosus et eternus deus omnipotens. omni-
sciens. incommutabilis. omnia continens. solo
verbo virtutis sue conseruas et guber-
nans uniuersa: tui nemo iuste dicere
poterit. aut sic facis. cum omnia ex ni-
chilo creauit. Tu autem exilis crea-

tura instabilis. miserabilis. fame. si-
ti. frigori. caumati. pediculis. pulci-
bus. alijsque innumere afflictionibus
expositus. Ita ut merito vere audiri et ir-
racionabilissimum sit aliquid contra ordi-
nationem tanti dei sentire. Ecce iterum di-
co. quam facile est ista dicere et approba-
re: ita ut mirum sit quod unusquisque homo aliud
sentire possit: tam ut iam multipliciter dic-
tum est. nec satis dici potest quam districte sancti
viri ac dolorose per humum exercitauerunt:
ut sic perficeretur et dealteretur et aptior
fiat ad diuinos superlucetes radios per-
cipiendos: quam nusquam nisi in mundissi-
mis cordibus relucere consueuerunt. Cer-
te sicut peluis munda splendore solis
decoratur: tamen si adhuc mundior esset
etiam amplius resplenderet: ita quoque de
anima sancta sentiendum est. Et sic eadem
peluis ut mundior fiat. cinere. ster-
core vel arena durius fricatur: ita
ut inexpressus dicat eam pessime sedatam
quasi nunquam ad perfectissimam pulchritudi-
nem reparari possit. tamen expressus adhuc
apertius eam maculat et fricat: quia no-
uit quod quanto aqua munda perfunditur.
candidior erit quam unquam antea fuit.
Ita dominus deus dilectam sponsam su-
am intus decorat et fornosam. punit
foris aliquando hijs pessimis machi-
nationibus deturpari. ac tribulari:
ut eam pulchriorem sibi assumat in fa-
miliaritate precipua ac sedem semper
ternitatem lauando eam repente de puluere
quarum viuencium siue fontibus or-
torum: quam fluunt impetu de libano. Hinc
gag. 22. mora. de. Mirum modo agit. ut
mens nostra unde digna efficiat. inde sibi
met indigna videatur: et tunc rectitu-
dimini longe se esse sentiat cum appropinquat.

Secunda species huius temptationis
diuine ita sentitur in anima: quasi
velit deum separe ab homine. Et hoc
duplicit. Primo quando deus percipit
aliqua gratia que rationabiliter potest ne-
gari: scilicet quoniam non exaudit inuocan-
tem se nec uiuat in artificialis mag-
nis. si quasi de relictu obliuiscitur. Hec
species propriissime dicitur diuina: quia tam-
ratione inferentis quam ratione patientis
totaliter circa diuina versatur. Agitur enim in
deum et animam sanctam sine omni conuersu ali-
cuius creature: ita quod si non esset nisi u-
nus homo super terram. et omnes an-
geli manerent in celo. omnesque demones
in inferno. ad huc ista temptatio locum
habet plenissime in illo uno homine. et for-
te eo plenius. quo magis solitatum
ipsi repisset. Et hec temptatio est omnium
temptationum mater. acerbiorque uniuersis:
ac totius miserabilis uite huius sum-
ma penultima. Et hic est finis totius
spiritualis milicie et consummatio. Nam
qui istam uicerit: iam ultra nichil time-
ret quod ueluti durius aggredi oportet.
Hanc et si plurimi sanctorum strenu-
issime expugnauerunt: tamen Christus dominus sal-
uator: noster eam super omnes grauiter su-
stinuit. quoniam in cruce lamentabiliter ex-
clamauit dicens. Hely hely lamaza-
bathi. Et post eam gloriosa uirgo
maria mater eius: de quibus infra di-
cet. Pro intellectu huius tante acerbita-
tis est aduertendum: quod teste beato augu-
stino. uita corporis est anima et uita a-
nime deus: et sicut corpus nutat et
dolet si anima ipsi efficaciter non ui-
uificetur: ita deo in aspernabile cada-
uer resoluitur si ab eo recedat: sic per
omnia cum ipsa anima agitur. deo sub-

trahente gratiam suam magis vel
minus. Dictum est enim superius quod anima tantum
gaudium sentit per gratiam per libitum.
quod etiam in medijs flammis rideret. et
quod nullo modo posset esse locus spiri-
tuali temptationi si gratia ita in a-
nima pseueraret. Sed ut homo iux-
ta regulam diuine iusticie in spiri-
tuali uita per temptationes perficiatur: pau-
latim gratia ipsa ordinatissime sub-
trahitur: ita tamen quod semper manet suffi-
ciens adiutorium infirme nature: ad
sufferendam pugnam et etiam uincendam
ut dictum est. Et secundum istam generalitatem omnis
temptatio potest dici diuina tamen quod occasi-
onaliter ab ipso deo datum habeatur: quoniam ui-
delicet indigit homini pugnam contra
uicia. et etiam pugnandi materiam pre-
beat et occasionem sibi prouideat: ut
sue uelit sue nobis pugnandi necessi-
tatem habeat: ut claret per deum. viij. ca.
ubi dicit. Adduxit te deus tuus ut af-
fligeret te atque temptaret. ut nota fie-
rent quod in tuo animo versabantur: utrum
custodias mandata illius an non.
Recedere ergo paulatim gratia a pug-
na crescente. victoriaque multiplici suc-
crescente: tamen de per omnium creaturarum con-
tra bellatum tamen inclitum triumphum. rema-
net ipsa sancta anima cum deo solaria per donec
effecta ut etiam anima ipso nouum et mirabi-
le certamen ineat. Hoc autem nunc est ali-
oquin ueraciter anima expiri non possit. quod
ex se. aut quod ex gratia habet. Usque enim
ad hunc gradum semper sibi aliquid de
seipsa blanditur: quod etiam aliquid ad se per-
tineat de supradictis tamen gloriosis et mul-
tiplicibus triumphis. Sed quoniam iam gra-
tia totaliter pene auferret. et uix ali-
qua minima scintillula bonae uoluntatis

relinquitur. tunc perfecte sentit ani-
ma sancta q̄ nichil ex se confidere
debeat: qm̄ qz malum sit sibi absqz
deo esse. solitisqz suffragijs carere.
Experit enim dolorosissimeqz nū-
q̄ ab ineunte conuersationis sue
primordio tanta sit macie. tanta
ariditate. tantqz acerbitate confe-
cta. **A**credit ad hoc rursum noua
omnium prostratorum hostium in-
curio: quasi iam denuo spem habe-
ant. deperdita bella relucrandi. cla-
mantium ac dicentium. **D**eus dere-
liquit eum: persequimini et cōpre-
hendite eum: quia non est qui eripi-
at. **A**crius nunc instat: nam si nūc
euaserit man⁹ nostras: deinceps ac-
cessum ad eum nunq̄ habere poteri-
mus. **V**erum siue hostes redeant si-
ue non. ipsa derelictio est sibi graui-
ssima penā: que nec in libris scribi.
nec ore proferri: sed tantum experiri
potest ab hijs qui ad hoc dignificati
sunt. **H**uius figuraz olim gessit san-
ctus ille rex iuda ezechias nomine:
q̄ post tāta discrimina in cantico suo
loq̄tur admirabile verbum cū maḡ
attentione dicēs. **E**cce in pace ama-
ritudo mea amarissima: q̄si diceret.
Quis hoc credidissz? **S**imilit̄ et b̄ta
maria magdalena. que nec discipu-
lorū nec angeloz consolacōe potuit
aliquaten⁹ consolari: nisi dñm ipsū
reinuemissz. **I**ta est de ista dīna ani-
ma cui om̄is consolatio. om̄is infor-
matio. om̄is p̄missio onerosa est: do-
nec inueniat illum quē tāto amoē
diligat. et a quo nō min⁹ diligī memi-
nit. **H**ētit em̄ qd̄ tolerat. et qd̄ ami-
sit amarissimē de flere nō cessat. **H**uic

exercitio aptauit spūscūs multos
passus in sacra scriptura. ne inuisa-
ti de hijs remaneam⁹. **S**icut ē illud.
Quē admod⁹ desiderat ceru⁹ ad fon-
tes aquarū: ita desiderat aīa mea ad
te deus. **q̄** **A**d eam cū nō inuenissz eū:
subiūgit. **A**d meipsū anima mea cō-
turbata ē. **E**t iterū. **Q**uid michi ē in
celo: et a te qd̄ volui sup̄ terrā. **D**esi-
cit cor meū **q̄**. **E**t in canticis. **A**nima
mea liquefacta est. **q̄** **Q**uesiui illum
et non inueni: surgam **q̄**. **C**onflagit
enim huic anime quod loci⁹ de se
deflet. dicens. **I**nfelicissimum gen⁹ in
fortunij est fuisse felicem. **S**i igitur
amor vilium rerum deperditarum
tantam inducit amaritudinem: quā-
tō magis summi dei tanta famli-
aritas iam quasi penitus amissa.
Hijs afflictionibus propheta deo-
ctus ait. **E**go dixi in excessu mētis
mee: proiectus sum a facie oculorū
tuorum. **E**t tamen ante breuiter p̄-
misit dicens. **Q**m̄ magna multitu-
do dulcedis tue: quā abscondisti timē-
tibus te **q̄**. **H**ec quoqz praxis beate
katherine de semis contigit. **D**icitur
enim in vita eius libro p̄mo. capitulo
xi: q̄ post magna exercitia spiritu-
alia et consolacōnes internas. tan-
ta demonum multitudo ad eam ac-
cessit: ut cella que sibi velut paradi-
sus antea fuit. **I**am tediosa ad tem-
pus erat: et si licuisset. imitando ihe-
ronimū p̄ valles fugissz et colles: ut
tā abhominabilia demonū mōstra ac
septemta vita ssz. **A**ddebatqz afflicte
mēti afflictō alia: q̄ spōs⁹ q̄ solebat
eā sepi⁹ visitare. sola cōesqz plūcias
misericordie dare. vidbat p̄nē elōgat⁹.

Et nec visibilis nec invisibilis suū ut
apparebat auxilium porrigebat aē.
Tandē libeāta frequēte dō autē quō
cōfingere aīe dēū amāti solz. q̄ feruor
mētalis vel ex diuina puidēcia vel
ex aliqua culpa ex haustis adiuē
cōmibz inimici tēpescit: et q̄qz q̄i ad
frigiditatē vsqz deducit. **E**t quidā in
cauti vidētes se q̄i puatos solitis cō
solaciōibz dimittūt exerciciā p̄suetā
orōis meditaciōis seu lōmis vel pe
nitēciā in q̄ se āpius debilitāt et leti
ficiāt inimiciq̄ nichil aliud q̄rit. nisi
q̄ tiro xp̄i depōat arma cū q̄bz ipsū
vincebat. **D**elerigit tātus athleta
xp̄i semp sua exerciciā p̄suetā p̄tinua
re nec quicq̄ diminūē. dicēdo. ego cō
fido in dñō nostro ihu xp̄o a nō ī me.
Ita nūq̄d tu visissē aliq̄bz cōsolaciō
nibz dignus es. nūq̄d p̄p̄ eas elegi
sti huius xp̄i. **E**t nō. q̄ verissē in me
dio cordis xp̄s tūc ē. dando scām illā
tristitiā et displicēciā: alioq̄n null⁹
posset ad momētū talibz re sistē. **V**ide
ubi supra pulchre. **E**t nota q̄ ī isto
sexto gradu caritatis. spirituale ma
trimoniū p̄ficiat̄ inter deum et ani
mam sanctam: vsqz em̄ adhuc nup
cie pabantur. **C**onstat autem q̄ in
veto matrimonio non solum mulier
traditur in potestatem viri. sed etiā
vir in potestatem mulieris: ad quod
nichilominus prouidi viri non faci
le consēciūt nisi cum multa experiē
cia p̄uia. **S**ic dominus deus in hoc
gradu plene animam ip̄am tēptat:
an videlicet p̄donea sit relinque pa
trem id est spiritū suum. et matrē id
est carnem vel corpus suum: a adhe
rere sibi. aliunde consolacionem nō

requirēdo. **P**erfecta namqz v̄p̄oīs
castitas. que oculos. manus. labia.
corpusqz totum et animam ip̄az cō
ponit maxime in absēcia viri dēp̄
henditur. **N**on omniū animarum li
cet scārum est ista grācia. **Q**uinymō
oēs pene supradā q̄dus sancte car
tatis honesta solacia suis p̄miscēt
exercicijs. **I**ste autē velut viduus do
lore confectus seorsum sedet merēs.
nullam prorsus consolacionem ad
mittens: donec ab altissimo desuper
missa fuerit visita cō. **U**n et ob hoc.
iuxta dictum beati gregozij. iste q̄
dus diuinitatis nomē accepit. **N**ā
qui in eo p̄fectus fuerit. deum vincē
phibetur: et ei. velut amantissima cō
iunx viro. copulatur. **H**oc autem ne
quaq̄ fieri potest: nisi hanc iam du
dum supra dictum est. anima ip̄a p̄
fecte sibi ip̄i moriatur et a se penitus
deficiat: hanc iste gradus plenissime
requirit. **H**ic pulchrum spectacu
lum placeat intueri. **D**icunt concor
diter sancti patres tanq̄ mltipli. **E**x
pti: q̄ natura semel p̄ serpentem le
sa. venenoqz illius infecta. semp grē
aduersetur: sitqz iuge bellum inter
eas donec altera earum succumbat.
Verum natura in hoc quandoqz fe
liciter decipitur q̄ est nimis auida:
grācia vero est nimis cauta non di
co subdola et etiā nimis larga. **E**x
condigno igitur simul regnare non
possunt. **N**atura em̄ nichil facit fru
stra: grācia autem si aptum vas in
uenerit se totaliter gratis infundit.
Oportet igitur q̄ altera earum vin
catur. **A**git ergo mirum in modum
grācia subtiliter: vt naturā p̄tinacē

paulatim inducat ad sibi seruiedū
ex animo et voluntarie: que ex in-
ta^{te} rebellionē. violenciāz omīno non
admittit. **Natura** em̄ sūme liberta-
te affectat. et sui excellenciā atqz cō-
modū. nichil diligit. nichil opatur.
nisi p reciprocū. hoc est in ordine ad
seipsam. **Gracia** autē precise econ-
tra. **Vides** igitur grā qz plano pede
naturā ad se trahere nō potest: pio
quodā dolo pmittit ei omīa que vult.
gloriā. libertatē. honestatē. qz modi-
tatē. vitā. suūqz sūmam nobilitatē.
Sicqz eam sibi p̄sentire facit. obedi-
enciāqz extorquet. **Gaudet** igitur na-
tura qm̄ ei bene est cum gracia: qz
p̄ que sibi magis seruit qz ipsa sibi.
Cādū em̄ bona pax int̄ eas: qdū
grā seruit nature. et nichil ei preci-
pit nisi quod placet. **Vargit** deuoti-
onē. suauitatē. amabilitatē. lacri-
mas dulces. intelligēciam: facilitatē.
tēqz in omībus que agit. & famāz bo-
nam. **Gloria** ē ergo natūa in se val-
de & caput leuat. letabūda. qz dñāz
suam videt sibi tam sedule seruire:
cui tāto cum tremore obedienciā
sp̄s p̄dicit quasi non credidiss̄ ei qz
sic tenuole se tractare deberet. **Est**
igitur bona pax. **S; gracia** vidēs na-
turā sic desidiosam ac rusticā qz
nulla venerabilitate sibi occurrit:
neqz aliq̄ verecūdia mouet sup̄ sui-
cū huiuscemōi malletqz sic sibi ob-
seq̄ in ppetuum a tanta dñā qz p̄pri-
um pedem mouere: incipit tedū ha-
bere. et paulatī admonē ip̄az ut eci-
am aliqd̄ opari assuescat: gratesqz
pro tantis ac insolitis bñficijs red-
dat. **Sic ita.** **Sed** statim natura ve-

lut acilla mercēnaria ad se reuer-
tur. **Denuo** grā ipsam hortat magis
ac magis: p̄ceptaqz successiue mul-
tiplicat. **Obedit** illa more suo iā gē-
uit. deīde accidiose: p̄t q̄rulose. **Quo**
p̄pto. grā iā apte in faciē ei expro-
bat. **Guiozaqz** impōit. et qz sit mēor
p̄fessionis sue. vehemētē exaggerat.
Andet natura qz similit̄ eciā ipsa sit
memor p̄missionis sue. neqz nimis
dure agat. **Alioq̄** velut dolosa z eā
accusabit. **Rur sū** grā rīdet. qz de ta-
libz taceat et p̄fē obediāt: qz nisi h̄
fecerit disciplinā hēbit et vterea co-
tidie. nec quicq̄ daturā se p̄misit añ
istā p̄fām et humilē obediēciā. **Ed**
at eciā qz deinceps adhuc multo gē-
uioza iutebit. et strictiorē p̄putū ex-
iget. **Audiens** hec natura et sagaci
oailo p̄pēdens qz sic debet paulatī. de-
spici. grauari. affligi. acillari: gūissi-
me dolet qz i alienā manū se tradi-
dit: cupitqz oibz modis ad p̄stinā li-
bertatē redire. **Grā** econ̄ suos quo-
cat adiutoēs. et vim faciēs fortissē
naturā p̄mere cupit. **Naturā** vero n̄
segnis ad bellādū se parat: fiuntqz
notre infidie abaz. **Videbī** atrocissi-
mū inde fessūqz certamē: donec altrā
eaz succūbat. **Accurre** et p̄teplate
femellas has non femineo more cō-
certatē: s; veluti si vidēs duos fortis-
sios iuuenes eq̄s velocissimis iñdē-
tes. oīqz picia pugndi p̄batissios. n̄
la mora cessantē nūc hastis vibrati-
bz. nūc ensibz nudis. nūc sagittis a-
cutis. tandem pugnis et fustibus se
mutuo petentes: donec spiritus su-
perest de campo nequa qz abeuntes.
Quis nouit dicē q̄t instinct? accēs

natura de archano p[re]t[er]itois sui ce-
lerrime p[re]f[er]at quot p[re]lia. quot aux-
ilia. q[ue]t machinas. q[ue]t tela. q[ue]t inueta-
tas nequicias ab imo trahat c[on]tra
p[er]grinā debilem q[ue] et adhuc ipitam
nouit q[ue] creatā grāz. **R**ursum quot
gemitus. q[ue]t est. q[ue]t discursus. q[ue]t la-
tores. quot sudores. anxietates. per-
plexitates. fluctuationes. picitacio-
nes. sustinet ipa exul gracia in re-
gione longinqua. ubi adhuc vix ali-
q[ui] minimā p[re]tialam regni hoc ē w-
luntatis licet tepide obtinuit sciens
p[er] certo q[ue] si hoc o amiserit iam illi
co morti destinatur. que ad eternali-
ter uiuendū nup[er] creata fuit. **S**ol-
uit ergo nō parū quando utrobq[ue]
mortale bellum gerit. **S**it de miq[ue] cō-
certatō aliq[ui] longa aliq[ui] aucta: in-
ter domū dauid et domum saul. **S**i
gracia quieuit se defendē. longus ei
lato: succedit. **S**i natura p[er]ualueit.
iam statū grā neci tradit: ipaq[ue] na-
tū de infelici ac infami triūpho ad
modicū exhilarata. tādē etnīs cruci-
atib[us] expo[si]t[ur] exurenda. **N**oluit em̄ in-
telligē ut bñ agēt. nec q[ue]t reācie d[omi]nū
fuit. **C**ui[us] agi f[er]reus sūma libertas
est. **S**ed nūc de p[re]destinatis loq[ui]mur:
intra quoz nūm nos q[ue]t misericors
deus ānotare dignetur. **D**om[us] ergo
dauid id ē grē cotidie p[er]ficit sempq[ue]
se ipa fortior ē. **D**om[us] vero saul id ē
nature cotidie deficit ac se ipa infir-
mior inuenit. donec tandem penitus
vniūsum semen maledictionis ex-
tinguatur id est rebellio venenata: q[ue]
semp[er] indomabilis p[er]māsit. regnum
q[ue]t aīe iugiter p[er]turbabat. **P**rostermi-
tur igit[ur] vetus homo p[er] grām. et reui-

niscit nouus qui p[er]m deum creatus
ē: reddit q[ue]t regnū pacatū plene: ita
ut in eo d[omi]n[us] graciosē h[ab]itare digne[re]:
p[re]cipiens libere quicquid voluerit si-
ne omni cōtradictōne. **Q**uā sit aut[em] ra-
rum hoc in ista vita q[ue]t pauci ad
istum gradum pueniant. **F**lebile ē di-
cere. **S**edundo igitur ad p[ro]positū: vi-
deamus qualis ista septatō diuina
hanc graciā in homine p[er]quirat vel
examinet. **D**ictum est em̄. q[ue]t dupli-
citer deus amicos suos temptat so-
leat: videlicet vel grauiā impando.
vel solatiū subtrahendo. **P**rimo mo-
do temptauit abraham: scdo mō iob
aliosq[ue] innūabiles quos ad hoc dig-
nos iudicauit. **T**emptando aut[em] abra-
ham multipliciter ac diu[er]sīs varia
inuenit. pluā p[re]misit. p[re]missa distu-
lit. tandem etiam qd ultimo dedit ac
p[re]ciosius ceteris fuit reperiit. nec so-
lum reperiit. sed etiā contra nature
morem absq[ue] omni causa occidi m[er]i-
to. **D**auis p[er] saac vix k[on]m filiū suū. nec a
q[ue]t alio q[ue]t a se ipso q[ue]t ipm genuerat.
Que res utiq[ue] difficilima fuerit im-
pata p[er]m aug[ustinu]m. **D**e ciuitate dei. **N**ō
ne videatur tibi q[ue]t ex industria virū
p[er]m ac simplicē oīq[ue]t p[ro]bitate p[er]spicu-
um puoca uerit[em]. eūq[ue]t velut fatuellū
tā longo tpe ludifica uerit[em]. **C**rede m[er]i-
tarius valde inueniet[ur]. q[ue]t vestigia h[uius]
patriarche p[er] oīa ydone[us] imitari ha-
beatur. **S**p[iritus] em̄ q[ue]t differt affligit
aīam. **C**or quoq[ue]t humanū p[re]missio-
nis ipaciēs si nō statim quod cupit
feruide accipiat. velut mulier preg-
nans illico proicit abortiuum. **N**on
sic vir iste diuinus. vir inq[ui]m. vir v-
biq[ue]t iuxta sententiā beati augustini de ciuitate dei.

viriliter agēs. nō sic elāguūt. non refri-
guūt. non semel saltē vnū vbum dis-
plicabile p̄tulit. Quinimo fide p̄stās.
spe firmus. caritate diffusus. deuoti-
one feruid⁹. opacōe non tepidus. oī-
qz virtute p̄batus. iugiter forti ai-
mo ad meliora festinabat. **P**enset
q̄ voluit an leuis ista temptacō fu-
erit. et si ita iudicauerit. sciat se p̄pte-
rea in hys idcirco stolidū. qz in exp-
tū. **D**icit sc̄s thō. qz sacra scripturā
de more hēt. ut aliquā magnitudinē
opis in retribucōe oīdat. **H**ic obe-
diēcia abrahe p̄fāssima p̄batur ac
deo gratissimā. q̄ insolitis ac maximis
p̄missiōibz p̄miata fuit. **E**xēplo
hui⁹ tū p̄fē obediēcie poterit quis co-
tidie seipsū examinare. et colloq̄ cū
dño de oīet se temulū p̄tere ad oīa
faciēda vel sustinēda p̄ grām suam.
Hic vel sic dicēdo. **D**ñe in simplici-
tate cordis mei. cupio tibi sūme pla-
cere cū sancto abrahā. vel illo aut a-
lioscō cuius memoriā hēt in obediē-
cia. in paciā. in caritate. in humilita-
te. in longanimitate. castitate. ac alijs
bonis omnibz. q̄ tibi tū grata p̄ hec
exēpla scio. **E**t vtinā sic tibi iā pla-
cere sicut illi tibi placuerūt. qz ex
me nichil hateo. ideo immēsa. tuam
clemēciam rogo. ut me in omnibz p̄-
uenias. ad oīa p̄ tuā b̄ndictam gr̄-
ciam p̄atus et sufficiēs inueniar. qz
quid illud fuerit. **A**t hoc mō p̄t q̄s
oīa opa abrahe ac oīum scōz ali-
ozuz sibi p̄ bonā volūtātē facere me-
ritoria. s̄m modulū suū. **I**ta p̄para-
m⁹ viam dñi in deserto. et fructuose
tēptam⁹ animas nr̄as. purgando
eas a sp̄imis malaz. inclinacōnum.

easqz ornātes virtutibz et meritis
anteq̄ ab hac luce trāsmigret. **D**e
cūdo mō de selectos suos tēptat. sola-
ciū siue consolacōez subtrahēdo. q̄h
iā se alienauit ab eis. **E**t hec ut iā
sepe dcm ē ḡuior et amarior ē vni-
us. p̄ugitiua m̄mis. **O**ēs ei alie tēp-
tacōes a minima vsqz ad maximā
hūt ad min⁹ hāc duplicē cōsolacōem.
qz in bona spe p̄pter dei hōrem susti-
nēt oīa. et qz etiā sentiūt notabili-
ter iuuamēdine gr̄e qd̄ dolore lenit.
et aliq̄lit a p̄ximis vel ab āgelis cō-
fortari p̄nt. **H**ec autē tāta ariditate
plena ē. q̄h p̄ci⁹ dāpnari timeat q̄
saluari. nec iuuari poterit. nisi p̄tō.
gam paciā a solo deo. **C**ompat ei
morbo inaurabili naturalit̄. nā tal-
hūano studio reapiari non p̄t. sed
tm̄ miraculose. **E**t est notandū qz
oēs tēptacōes licz int̄ se regularit̄
loquēdo ordinatissimā hūt differēciā
difficultatis. sic ceteris p̄ib⁹ difficil⁹
ē ieiūare p̄ vnu diem q̄ legē vni p̄-
nēt et sic de alijs. tū q̄cūqz p̄l⁹ habue-
rit de ista. ē simplicit̄ dicēdo alijs ḡ-
uior. **E**t hic soluit diu dilata q̄stio.
q̄ talis est. **Q**ue scz tēptatio altei sit
p̄ferēda. q̄ ad maiore vel minorem
difficultatē. **D**icēdū qz illa magis le-
dit paciētē. q̄ tūc vnit qn̄ min⁹ bz de
adiutoio gr̄e. **H**ic dat exēplū de mi-
lice b̄n armato vel nudato. **I**ta em̄
gladij qui armato nichil obest. nu-
datum p̄mit⁹ inficit. sic nōnūq̄ vi-
demus viros magni p̄fais absēte ḡ-
cia ad modiciū v̄bū turbat. q̄ alio tpe
ob piguedinē deuocōis ī magnis cō-
tuelijs gratulātur. **P**ōne sanctus
tiburcius super arđentes prunas

velut sup flores ambulabat. **N**ōne
ppha ille venerabilis ionas cōtinē
se ab iracūdia neq̄ q̄ pualuit. q̄ndo
verbum quod p̄dixit minuitis omni
no non euēnit. **N**ū hoc. nisi q̄ in tā
sanctis viris p illo tēporis momēto
redūdancia gracie dispar valde fu
it. **H**oc tamē apponendū est. q̄ stā
te equali adiutorio gracie. tunc nich
ilominus temptatō supuēiens p̄
sanda est cū suis circūstancijs. eo q̄
illa sit p tunc grauior. que ex sui na
tura patienti ē discōueniētiōr siue ī
rebus siue in corpē. sicut iā exēplifi
catū est de ieiunio et lōne vni⁹ pa
ter noster quo ad hoīnē sanū et na
turaliter bñ dispositū. et sic de alijs.
Posset autē tanta esse disportio sū
in natūalibz siue in gratuitis. q̄ eō
tra facilius esset ieiunare q̄ orare.
Et quibz clāe patet. q̄ hec tēptatio
diuina q̄ ē velut q̄dā infirmitas aī
me inauarabilis. ē oībz alijs grauior.
Nū in deuoto illo libro q̄ dī horolo
giū sapīe. legit. q̄ ip̄a dī pūctū adūsi
tatis. p qd milites pbatissimi stri
ctissime examināt in acie xp̄i p̄stitu
ti. **E**t hz locū in illis tīm. q̄ sic fortiter
p̄fecerūt ut in hac tā afflictīua dēli
tione aliūde cōsolacionē nō querāt
sed patientē expectent. sursumqz cor
bateāt. seipos et omnē creaturā de
serendo. omnē qz cogitatū in deū ia
tando. diuinūqz bñplacitū cōstātī
aīo expectantes. donec cōnuari me
reant inter eos de qbz dī. **D**eus temp
tauit illos. et inuēit illos dignos se.
Et iterū. **V**os estis qui pmanistis
mecū in tēptatōibz meis. **E**t ego dis
pareg. ut bi. q̄c. **Q**uasi diceret. **V**os

tamēdite viciistis vōs ipos ppter me
ut seruiretis michi. et ego vincā me
ipm deinceps ppter vos ut huiā v
bis. **I**n hoc tam graui examine scūs
iob diu sedit. nec vllā ab amicis cō
solacōnē trāpe consensit. **S**tūs quo
qz anthom⁹ itez et itez crudelit la
ceratus nichil conquestus nullāqz
curam tantis vulneribus apponēs.
xp̄i viciatōnē. ac sui nōis in toto or
te glorificacōnē p̄meruit. **V**as elō
nis crebro ultra mensurā oīum na
turaliū viriū distentus ait. **S**upra
modū tribulacionē passi sumus ita
ut tēderet nos quoqz viuē. sed et in
nobis ipis rūsū mortis hūim⁹. **S**ā
ctus etiā frāciscus p mirā illā hūi
licitatē. deuocōnē. seruoze. p̄dicacōnem.
p̄phēcā. paup̄tatē. īsuspicabilemqz
pacienciā. tandē hac lesiua derelicti
one quadriēnio ut fert de coct⁹ fuit.
seorsū in āgulo velut rudis sedebat
q̄i sibi ipi diceret. ubi ē etiā nūc deus
hēlye. **V**eniētibz quoqz frībuz et v
bū edificacōnis solito more p̄tētibz
valde erubuit. p eo q̄ nō eāt vōz nez
sensus sic heri et nudi⁹ scī⁹. **F**acile
ut arbitror et ip̄e ceteriqz omīs tali
ter afflictī dīcere absqz fictione potu
erunt quilibet p se illud tam stupē
dum verbum. vidēt michi q̄ sim ma
ior peccator totius mundi. aut illud.
Venit xp̄us p̄ctores saluos facē q̄
primus ego sum. malignitate nō tē
pore. ut aug⁹ expōit. **I**dem qz aug⁹
vir perit⁹ in oī spiritali pugna sic
legit hāc materiā dilucidasse. **L**oq̄t
eīm sibi in cōtemplacōne faīliai de⁹
ita dicens. **A**ugustin⁹. vis tu me a
mare. **A**ugustin⁹ respōdit. **V**olo. **E**t

ille. **F**ac qd iubeo. **I**ube dñe. **R**elinq
quicquid delectat in mundo et i car
ne. **R**elinquo. **P**arum est. **P**recipe
ergo. **R**elinque quicquid turbat in
mundo et in carne. **R**elinquo. **P**a
rū est. **P**recipe ergo. **R**elique temet
ipsū. **R**elinquo. **P**arum est. **Q**uid
ergo amplius? **D**espicias te ipsum:
cum videris te ppter me despectum.
Despicio. **S**ic me inuenisti. **E**cce q
lis pfectus: et q miranda sentēcia.
Dicitur notanter: despectum ppter
me. **M**ulti siquidem despiciuntur eci
am bone voluntatis hoies h nō ppe
deū: puta incauti. improvidi. tepidi.
obliuiofi. vbi fi. indiscreti. **I**lli autē
q sic studiose cōsulantur vt merito
hōrabbiles sint corā deo et hominibz:
et tñ adhuc disponente dño vbiqz
angustentur. vbiqz despiciantur: il
li sincere dicere pnt. **P**pter te mortifi
camur to ta die: estimati sum? sicut
oues occisionis. **H**ec omnia veneūt
sup nos nec obliui sumus te. et imq
non egim? in testamento tuo. **N**ec
cessit retro cor nostrum. **I**sti inq p
pter deum despiciuntur. **E**t si tñ pa
cienter sustinent et seipfos paritē de
spiciant: dicendo sinceriter ex anō.
q nūq dīna consolacōne digni fu
erunt. nūq gracia dei bene vfi fu
erunt: omniaqz ipsoꝝ opera nullo
merito pensanda. h velut pann? mē
struate aspernanda: et q iam iu
ste secum agatur. nūq deinceps di
uinā familiaritatē q tocīens abusi
fūt appetere audentes. h in sola spe
dīne clemencie cū publicano saluati
cupiētes: q inquā sic sentiunt. illi sūt
q deum inuenerūt. **E**cce mirabilia

verba. **I**am dicunt se aliqd magni
fecisse ne ppter impetū temptacōnis
desperēt. **R**ursum dicunt se nichil eē
ne veritati dīne aduersentur. **E**t h
vbiqz est mirū sup mirum: q tunc
dñs deus p̄mior est quādo remo
tior putatur: tunc ampli? homo pro
fecit qñ se plus defecisse credidit: tūc
doctior quādo sōlidior: tūc fortior qñ
infirmior. tunc melior quādo negli
gentior: tunc securior qñ perplexior.
Qui potest capere capiat. **P**uto ne
minē ista intelligere posse: nisi qui ex
periri mereatur. **E**t quis ad hec tam
pdoneus? **I**am etiam de alijs san
ctis exemplificare non esset difficile:
sed nichil sic elucet quomodo caput
martirum ac sanctorum omnīū do
min? noster ihs xps: qui ut dictum
est precellit vniuersos in hac tēp
tacōne diuina pbatos: et post eum
gloriosa virgo maria mater ei? do
mina nostra. **N**ec hic necesse est pre
mittere ptestacōnē quasi: hec nō cō
ueniāt: p eo q nūq in isto sexto q
du fuerit more alioꝝ scōꝝ: h sp. etiā
ab instātī cōceptōnis p̄fais. grāqz n
sit sibi data ad mensurā. neqz indi
guit more alioꝝ viatoꝝ p̄ficere: q
hec magis colligim? ad nrām ifortū
onē et p̄solacōnē. q ad m̄grālē dicē
doꝝ coordinacōez. **Q**is em xpi actio
piter et passio nrā ē instructō et iu
uacō: nec q̄cūqz vtili? q ip̄sū serpētē
intueri: q p̄fortare nos poterit ac me
deri. **I**ntēdo igit materiā hāc occu
rit p̄mū ap̄ls ad heb. 5: p̄solatorie
nos alloq̄ns ac dicēs. **N**ō hēm? p̄ti
ficē q n possit p̄pati ifirmitatibz nrās:
h tēptatū p oīa p filitudīe absz p̄cō.

Dicit temptatū p oīa. **S**up dictum est q iuxta sīmā bī gregori et aliorū scōz triplex temptatō in sacra scriptura repiat: scz hūana. suphūana siue angelica. et diuina. Omnes has dñs ih̄s p̄essus ē dignacōne nō nātate: ut scz electos suos a tēptacōne libera ret. humilitatē doceret. formā pugnādi daret. tēptatū uinaret. spem donaret. hostem debilitaret. ac cōfidentia ad se cōfugiedi tribuēt. **P**rimo igit h̄c apte scriptura ostēdit tēptatus est omni tēptacōne hūmana ab ifanciā sua vsqz ad agoniā. **S**ecdo oī tēptacōne suphūana siue angelica. uidelicz ab ipā agoniā que martirio cōpāt vsqz ad mortē. **M**artires em̄ et si hōies sine carne ueluti. tamen nō s̄m carnem militantes sed uelut suphōies siue angeli corpa sua q̄si ad se non ptineāt despiciūt et p nichilo h̄nt: tūctis p̄cālitibus et tūdem morti ea exponēt. **I**ste due tēptacōnes ex deat su euangelioz clare patent. **N**ā herodes. dyabolus. et iudei p multas insidias que hūanitus repiri poterant aut sufferi ipm tēptabant. **P**ilat⁹ uero ad suggestum illorū qui in potestate erant ipm ultra vires hūanas afflixit et martirē fecit. **P**ro q tamē est aduertēdū: q s̄m gregoriū. q̄uis xp̄us p oīa tēptatus fuert. non tñ eius mentē delectacō mordit: neqz tēptatus fuit a seipso si aut nos tēptamur: qui intra nos portamus seminariū uiciorū. **O**mnis em̄ illa tēptacō xp̄i foris nō intus fuit. **Q**uare aut intus temptari nō poterat xp̄us neqz b̄cā uirgo maia

hec est ratio: qz originalis iusticia que ē p̄mpta obediēcia inferiorū uirium ad racōnē diuinitus regulatā. hoc in eis non p̄mittebat: nec plus p̄ficeret carnalis tēptacō foris oblata qm si lapis temptaret aut lignum: quia nullū oīo incitamentum prius sensissent. **Q**uā diu em̄ racō obediēbat deo tam diu etiam inferiores vires obediēbant racōi: sine omni subrepcōne p̄uētiōne et retardacōne inordinata. **I**sta grā in nullo uiatore unq̄ fuit nisi in istis duobus p⁹ lapsus nature: neqz in iohāne baptista: licet quidā illorū ualde p̄e ad illam accesserant. **T**ercia uero tēptacō id est dīna tūc in xp̄o ultra omēs uiatores incōpabiliter efferbuit: qm in cruce clamauit. hely hely lamazabatani. **Q**ualit̄ autem id intelligi debeat non satis ex textu clarescit: sed scūs thomas in scia pte illud pulchre oīe assumens illud uerbū ieremie: **O** uis om̄s qui trāsitis p uiam attēdite et uidete si ē dolor sicut dolor meus. **C**onstat em̄ cōcorditer q s̄m om̄s scōs istud de cristo p̄phetatū fuit: et tñ quo ad penā exteriorē hoc de ip̄o verificari non p̄t. **N**am b̄cāis laurēcius et uincenci⁹ et alij quidā martires atroci⁹ in corpore passi sūt qm xp̄us. **R**estat ergo. q illud uerbū de mētali dolore p̄cius intelligēdū sit: qz de corporali. **D**olor aut̄ ille mētalis maxim⁹ fuit: et tantus q nulla creatura alia non uinit. **P**otūisset ipm sustinuisse. **S**icut em̄ racōne uinit diuinitatis potuit xp̄us opari quicqd̄ uoluit ultra om̄ē creaturā: sic etiam potuit

pati. Assumpsit q^o voluntate pⁱ dñs
illū sūmū dolorē: s^z oīmodā iusticiā.
Dcābat ei dīna iusticiā. q^o ille dolor
tātus eē debuit: ut rñdēt fructui qⁱ
de seq̄batur. Fruct⁹ at ille fuit infimi-
tus: q^o simili et dolor. Q^o at dīc se de-
relictū nō ex ipaciēcia vit: s^z ad oī-
dēdā veritatē hūane natūē qⁱ veraci-
ter passibilis fuit: et ad nrāz oforta-
tōnē ne ī tribulacōe deficiam⁹ qⁿ de-
relinq̄mur a dñō iux⁹ modulū nr̄m:
q^o ī nullo cōformiores efficiamur xpō
in hac vita q^o ī ista derelictione si-
ue dīna tēptacōe. Tūc siquidē de⁹ pa-
ter magnalia ostendit. quātū scz di-
lexit gen⁹ hūanū: qⁿ sic dīlctm filiūz
pauit ppter scelus populi fuit: ut tā-
qⁱ ad corp⁹ q^o quo ad aīam nulla in
eo sanitas remanēt. Et licet tota vi-
ta xpi dēū prēm hōrificaret: tūc tam
ampli⁹ eū gloriificauit qⁿ ip̄sū in-
ter tot tormēta cōfitebatur. Et fuit
ipse dñs xps ihs per hanc obediēti-
am mōlem tū sūma paciā qdāmo-
do prēm viciit ut suū hōrem sibi tri-
bueret sicut scriptū est. **P**t nō iudi-
cat qm̄q^o s^z oīne iudiciū dedit filio ut
oēs. hōi sⁱ hōpēm. Et iterū. **D**ata ē
michi oīs ptās in celo et in terra.
Et ap̄ls. **D**onauit ei nom qd ē sup
oē nomē. ut in noīe ihu. oē gēfietiet
i⁹ fūat et seq̄cibz suis qⁱ in hac tēp-
tacōe cōstāter agūt dare solet glori-
osi titulū noīs: ut non iā serui s^z dñi
nuncupent aut dij: qⁱ s^z pfortes ip̄s⁹
effū p hāc gloriosaz victoriā qⁱ se de⁹
ipse oīpōtes supari tā dignāter ele-
git. **U**t at tātū exēplū studiose imi-
taremur. multa nob salutis momē-
ta reliq̄t in scripturis et exēplis: e qⁱ

b⁹ hic vnū sufficiat breuē anotare.
Ait em in dyalogo sapie. **M**emoriā
passionis mee semper debes in corde
tuo hēre: tribulacōesq^z et adūsitates
oēs quas pateris ad ipsam referre:
ip̄sūq^z similitudinē quātū possibi-
le est debes induere. **I**te qⁿ ex ocl-
ta dispōsatione tibi p̄solationē intri-
nā subtraho et te desolatū relinquo:
debes adinstar veri crucifixi nō aliū
de p̄solationē q̄rere: s^z paciēter expe-
tare. sursūq^z ad prēm qⁱ in celis est
resp̄cū hēre: teip̄sū deserēdo et oēs co-
gratū in ip̄sū iactando: tunc absq^z
dubio quātō fuerit maior p̄ssura et
desertio interioris hōis tū volunta-
te deo vnita. tātō simlior eris cruci-
fixo. et acceptior p̄tā p̄mādo: q^o tūc
hoc est punctū aduersitatis ex-
treme p qd milites p̄batissimū acie
xpi cōstituti strictissimē examinātur.
Ex hijs satis patz: quātū b̄tā semp
virgo maria passa sit in aīo suo m-
tiplici racōe. **P**riō ex hoc q^o pl⁹ cetē-
ris dīdixit: scdo q^o oībz p̄fectior fu-
it. tā q^o xpo cōformior tā in grā q^o ī
exercitijs grē: tero q^o plem⁹ sciuit:
p̄cipue a diebz symeonis qⁱ hoc ei p-
dixit. et lōne p̄phaz. et forte etiā ex
reuelatiōe filij qⁱ oīa ei palā fecit aī-
q^o fieret. vñ qⁱ cotidie martiriū mē-
tale passa fuit: q̄rto q^o vltē hec oīa
eāt mē tāti filij: quito q^o sola sciuit
q̄nta patēret: extna ei passio q^o na-
turalit loq̄ndo aāristiā fuit tū īspe-
ctu īterioris dēlictiōis pua eāt: s^z q^o
p̄ncialit affuit a ocul mēis aīcta p-
spexit: q^o ī oībz hijs pacientissima
fuit tanq^o cristo cōsira cruci: men-
it et ipsa nomen quod post cristum

est super omne nomen. et titulu sub-
limissime dignitatis: ut vere dica-
t' regina celi et terre. et scept' totius de-
meie obtinuit: p eo quod didicit ex
hijs que passa est misereri: et cōpa-
ti hijs qui in tribulacōe sūt. **U**n et
ipam non dubitamus vocare regi-
nā misericordie et piissimā aduoca-
tam xpianorū: p eo q' saluator ipse i
cruce cōstitutus sibi in psona dilecti
discipuli cōmisit quos redemerat. di-
cens. **M**ulier ecce filius tuus. **Q**ua-
si diceret. Respice eū qui tua potius
indiget custodia qm tu illius: nec so-
lūmodo eum. sed omēs qui crucifixo
astant: hoc ē totā eccliam meam. **D**i-
scipulo quoq' ait. **E**cce mater tua:
cui deinceps obedire debes sicut ego
huicq' feci: et ab ea viuēdi normā
accipe. et sacre doctrine verba collige.
Quod quicūq' fecerit fidelit' iux-
ta exēplū meū et ipius pseuerando
in temptacōibus meis mecum me-
rebitur et ipse nomē nouū quod neō
nouit nisi qui accipit: ut videlicet de
obediēte seruo fiat aīcus intelligēs.
Hui' figurā gessit olim vneābilis
pāarcha iacob: q' audire meruit p'
grandē luctū illam in qua dixit. **N**ō
dimittā te nisi benedixeris michi: au-
diuit inq'. **R**eq' appellabit nomē
tuū iacob: sed israhel. **Q**m si cōtra de-
um fortis fuisti: quātō magis cōtra
homines pualetis. **H**inc in apoca-
liphi dñs angelo tyātre ecclie pmit-
te dicēs. **Q**ui vicerit et qui custodi-
erit vsq' in finem opa mea: dabo illi
potestātē sup gētes. et c'. sicut et ego
accepi a prē meo: et dabo illi stellam
matutinā. **Q**uō aut illud fiat: in se-

quenti gradu patebit. **D**emū soluen-
da est vna instācia que sic moueri
posset. **E**x quo diuina tēptacō semp
ordina't ad bonū ideo nō est timēda
si pot' appetēda: et p qñs nō ē ceteris
grauior. **A**t em scūs iacobus aplūs.
Deus neminē temptat scz intencōe
fallendi vel ad malū inducēdi: qā in
tēptator malorū ē. **A**dhuc cōfirma-
tur istud: q' deus tantū bonū est q'
nullo modo dat alicui occasiōē rui-
nē: et ex quo omnia scit aīq' fiāt: ex
go videtur q' nūq' aliquē tēptat qñ
eciā bonū finē et exitum tribuat illi
quē temptatē disposuit: sicut abrahe
et ceteris electis. **S**ed contra istud
obici't. **T**ēptacō diuina nichil aliud
ē q' beneficiū diuinū: sed alijs bñfici-
is dei potest homo abuti: et go eciam
et isto q're cōsequēter dicēdum ē: q'
simpliciter nemo debet sine cōdicōne
ipam appetere: videlicet si deus scit
nos p ipam nō casuros. q' cōdicō ē
eciam in omnibz alijs desiderijs et o-
raōibus ē apponēda: q' non sunt de
nēitate salutis. **D**icēdū est hic ill'8
terribile et formidabile verbū. quod
cōiter a sanctis frequenta't saltē in
sma: q' sicut nullus chor' in celo fu-
it hoc ē in ecclia triūphante a quo nō
cecidērunt aliqui angeli: sic ecia nul-
lus gradus vel status est i ecclia
militante a quo non ceciderunt ali-
qui viatores. de virtute scz in viciū.
siue de grā in pccm. **U**nde et ob hoc
cōmūis doctrina sanctorū est: q' q'
diu sumus viatores semp timere de-
bemus: neq' vlla securitas ē in hac
vita: eciam si certissime sciēt se quis
nūq' aliquod crimen cōmisisse post

baptismalem innocentiam. **H**ec ē mi-
serabilissima cōdicio hui⁹ vite mortis.
Si scit hō qualis hodie ē: q̄lis tamē
cras futur⁹ sit oīo ignorat. **P**er istā
ergo incertitudinē dicendum ē. q̄ ne
q̄ in ista tēptatōe dīna q̄ agit inter
deū et aiām scām aliq̄ sit securitas
simplicit̄ ponēda: nisi i bō spe regula-
rit̄ loquēdo. **Q**uod iō dīx̄: aliq̄n sūt ele-
ctis tuelacōes de omimoda cōtitudie:
sic abrahā. moyse. ieremie paulo an-
thōnio. martino. et alijs. sine p̄iudi-
tio tamē liberi arbitrij. **S**ed neq̄ sic
credēdū ē q̄ regularit̄ loquēdo aiā scā
secura sit: etiā p̄ istū triūphū max-
imū q̄ deū oīpotēte vincē dī. **P**er in
sup̄dicto scō p̄iarcha iacob. an⁹ nei-
uū āgel⁹ tetigit. et irremediabilē de-
bilitauit: ita ut toto vite sue tpe clau-
dicaret. **Q**uod utiq̄ a magno mistio
nō vacat. **P**otuit em̄ vir scūs in ta-
li victoria ac nōis innouacōne p̄ci-
lose gl̄atus fuisse: si nō cotidie sue in-
firmitatis testimoniū sensiss̄. **Q**uā
ergo signū i sua carne accepit ne tā-
q̄ fortis in se gloriaret̄: omibz p̄ficiē-
tibz in futurū norma fuit. ne inanē
sup̄ id qd sūt extollant̄. **Q**uid em̄
hēt omis creatura qd non accepit?
Si ergo accepit: quō gloriā potest
q̄si nō accepit? **E**cce q̄liter tandē in
id reuertimur. vñ spūalē miliciā
inchoauim⁹. **V**t scz quo ad oēs vera-
citer dicat̄: q̄ gloriā in dño gl̄etur.
Et p̄s. **N**ō nobis dñe nō nobis: s̄ nō
ē. dñs gl̄s. **P**ost oīa iam dicta adhuc
vna pua q̄stio mouet̄: an ne vī sit
alia via pueniendi ad spūalē p̄fecti-
onē nisi p hui⁹ modi tā ḡtues et hor-
ribiles tēptacōes. scz p meditacōem

passiōis xp̄i. p tēptacōē. orōnē. ieiū-
niū. flagellacōē. meita scōp. et p̄ci-
pue b̄tē virgīs: q̄ sola pl⁹ p̄t apud
deū q̄ oēs scī simul: a p aliq̄ alia ex-
ercitia vñū hūanay et sufferibili-
um: cōi mō s̄m exigēciā fragilitatis
nre. **D**icēdū. q̄ si loq̄ volum⁹ de vera
et omimoda p̄fectiōe hūani p̄fais in
spūalibz: tūc optz attēde verā natu-
rā p̄fā. **I**llud em̄ ē veracit̄ p̄fctū
nichil de est. **E**x q̄ igit̄ dñs de p̄fctū
it totū p̄d spūalis p̄fectionis i hōe
q̄ p dilectionē opat̄ et patit̄: deo op-
tet et q̄ q̄ regularit̄ cupit p̄fici q̄ nō
eoz abiciat q̄ ad hoc req̄rit̄. **Q**uā
aliūde puenire cupiūt ad huc claudi-
cāt̄: q̄si volētes inuēire in scā scōp i
sanguīe alieno n̄ in p̄p̄io. et q̄ n̄ sūt
p̄fā imitatores xp̄i et b̄ndicte m̄is
ei⁹ ac alioz p̄fectoz: q̄ oēs calcave-
runt viam p̄fecte vite. in nullo defi-
cientes. **H**oc est qd ap̄ls dicit. **P**er
multas tribulacōes optet nos int̄-
re in regnū celoz. **P**er mirū. **O**por-
tuit xp̄m pati. et ita intrare in glori-
am suā. **O**mnes etiā scī quoz sollep-
nis memoria ē sic instituti fuerunt:
q̄ non solebāt orare p ablacōne tēp-
tacōnum. s̄ p paciēciā: ne scz contra
p̄p̄ium p̄fectū facerēt. **V**irtus ei⁹ in
infirmirate. tēptacōe. afflictioe. tri-
bulacōe et p̄ciā p̄ficiūt. **A**d hoc acce-
dit q̄ cū dñs orasset auferri a se ca-
licē. non fuit audit⁹ neq̄ in mīno:
s̄ voluntas patris p omnia cōpleba-
tur s̄m oēm exigēciā dīne iusticiē.
Quāto igit̄ aliq̄s ab hō exēplo deficiat
vel p̄p̄ius accedit: tāto plus vel min⁹
h̄z de vera p̄fectione. **S**ed hec omimoda
p̄fectio paucissimoz ē: q̄ tū vtiliter

ab ipſas aſpiciat. **Q**uoniam videat ad
quid ſede debeat. et dū ſe adhuc lon-
ge conſtitutos cōſiderat. ſe ſalubriter hūiliter.
Similit̃ videt iſta dñacia caritas
que cū celeſtibz dñacōibz ſortē mētē
hoc idudē. q̃ habeat plenū dñū ſuū.
nec aliud mendicet ſibi meritū. niſi
eciā pſcē faciat qd in ſe ē ſm exigen-
ciā gduſ ſui. **A**lio q̃n nō dñij nomē.
ſi inferioritatis titulū poti⁹ hūc coge-
ret. **P**atet ergo q̃ regularit̃ loquē-
do nichil deſſe debet pſcto ſiue ad a-
gendū ſiue ad ſuſtinēdū. ad minus
in pparacione aī cū plena aptitudie
ſic vel ſic agendi aut patiendi ſi oc-
caſio ſe pteat. **Q**d ideo dīq̃ nō ē ne-
ceſſarium q̃ vn⁹ faciat vel paciā
oīa. ſed q̃ ſufficientē pſionē ad hoc
habeat indifferētē. ut q̃cqd occurrat
patuſ inueniat. **U**bi grā de ſcō iohā-
ne baptiſta qui leui martirio vitā
finiuit. hoc ē tenēdū. q̃ ad qdāmqz
eciā acerbiffimū martiriū ſufficientiſ-
ſimus fuſſet q̃uiſ ſibi nō dabatur.
et ad q̃cūqz alia faciēda vel paciēda
que ad pſcū hominē requirūt. **R**atō
hui⁹ ſumit̃ ex teſtimonio x̃p̃i. quia
maior eo nūq̃ ſurrexit int̃ natiuitatē.
Si tū dñs deus aliam velle pūle-
gium facere ut mīcius trāſiret. hoc
ſue bonitatis arbitrio eſſet cōmittē-
dū. nec temē a q̃q̃ diſcutiēdū. ne au-
diret illud euāgelicū. **A**n oaul⁹ tu⁹
neq̃ ē. q̃ ego bonus ſū. **A**n non licet
michi qd volo facē. **C**eterū de multi-
plici mō pſciēdi q̃lit qdā opando. q̃-
dā paciēdo. qdā orādo. qdā ieiunādo
et qdā cici⁹. qdā tard⁹. qdā facili⁹
qdā difficili⁹. qdā in p̃cipio. qdā i ſi-
ne. qdā in medio. quidā toto vite tpe

alijsqz innūis mōis pſecerūt q̃ huic
materie cōueniūt. quō ſc̃z apte eciā q̃-
dā tēptatē. qdā occulte. qdā gūit. qdā
leui⁹. qdā in p̃cipio. qdā in fine. **D**e
hijs oībz nulla p̃t certa reglā dari.
q̃ oīa a ſpū dī agūt q̃ diuidit vnicū
iqz ſic vult et ei expedire nouit. **O**b
hoc tū non ē ordinata ſcōz tradicio
aſſignāda. q̃ nichilo⁹ ab eodē ſpū eſt.
ſm q̃ p̃t put frequēci⁹ ſup̃dā pſe-
at⁹ et tēptacōnes pcedūt licz nō ſp̃.
Arbitror demqz de hijs tēptacōibus
magnis q̃ huic ſexto gdui pueniunt
piformit̃ ſenciēdū ſic de mīaculis q̃
būis g̃g̃ aſſcribit̃ t̃cio gdui. viz q̃ di-
ſponētē dñō cōit̃ ſiant a viris pſas.
Sic q̃uiſ p̃ordinē doctrine iſti ſint
ſufficientes ad eas tolerādas q̃ i hoc
ſexto gdu ſūt. tū p̃p̃t p̃uiliū qd ipſis
iminet dñs ſaltē ex pte ſol⁹ eos ſup-
portat. donec ad pſcāz caritatē excre-
ſcāt. ut tū ſuppleāt plen⁹ qd h̃ mī-
us ſoluerūt. **I**ta cū pluibz ſc̃is actū
credim⁹. q̃ in iuuetute velut aquila
ad pſcōz volauit. et i ſenectute ve-
lut later gūiffimis tēptacōibz igni-
tis qz t̃bulacōibz excocti fuerūt. **I**ta
de mltis legīt nō obſtātē dñō bī g̃g̃.
ſc̃z q̃ in extrema pſcōis pleitudie ſc̃i
nō tēptat̃ a p̃p̃z. ſi q̃ete cōtēplacōis
fruuntur. q̃ ut vltius dī libro q̃r-
to titulo t̃cio. ca. ſeptio ſūme ſue. ubi
m̃gralit̃ m̃s de tēptacōne loq̃t̃. h̃mōi
dñi ſanctorū nō ſūt intelligēda vniuerſalit̃
ſemp. ſi ſepe ita ſci. **H**oc qz b̃t̃m gre-
goriū eciā nō latuit. ut ex alijs ſen-
tēcijs ſuis patet. **N**ichilo⁹ q̃q̃ iux-
ta hec. plurima que ſup̃dā ſunt in
hijs moralibus ac ſpiritualibz exer-
cicijs et p̃cipue de tēptacōibus

nō possit certa regula dari q̄si nēcio
 sic vel sic pcedant à nō: tū in hoc scī
 plurimū m̄ videtur p̄cordiē sentiē. q̄
 dīna mīa istū morē cū elās suis so-
 let seruare: ut scz permisceat tristia
 letis et eorū: s̄m illd̄ ps̄. Scdm̄ mul-
 titudinē dolor̄ meor̄ in corde meo: cō-
 solacōes tue letificauerūt aīam̄. cū
 similib⁹. Hec em̄ semp̄ dei natura
 fuisse phibetur: ut vltra modū exal-
 tata hūiliar̄: et infra modū deplsa
 subleuar̄. Hic iterū ps̄. dicit. Virga
 tua ⁊ bacul⁹ tu⁹ ipsa me p̄solata sūt.
 Et si ābulauero in medio tribulaci-
 omis viuificab̄ me. ⁊c. Et vere b̄n̄s
 hō quē sic erudit dñs ⁊ ducit p̄ vias
 rectas: ut tādē oīdat illi regnū dei.
 qd̄ itra nos ē. i. grām spiritalē: q̄ h̄
 eū pficiat in spe ⁊ postea in sp̄e. Qd̄
 nob̄ q̄z potēti manu pcedat idē dñs
 et de⁹ n̄: q̄ in trinitate p̄scā viuit et
 regnat in secula b̄ndictus. Amen. f.

Et hec de sermo q̄dū cari-
 tatis dicta sufficiat. f.

Sequitur nūc aliq̄ collecta hīc
 inde de temptacōib⁹ in q̄nali ex dñs
 scōz vtilia ac p̄solatio valde. **Ca. 1.**

Quoniam nichil vtili⁹ ē viato-
 ri q̄ intelligē misterīū mi-
 liciē sue q̄ p̄ tēptacōes agit:
 idō nō par expedīes fore existimo
 si saltē ex pte oīdatur quō sacri do-
 ctōres in hac materia p̄cordāt: scilicet
 auisando fideles de pūgna multipli-
 ci hui⁹ vite. ne forte si p̄auisati non
 eēnt. improiuse in laq̄os inimici ca-
 dāt. Intrādo igit̄ materiā hāc. p̄cio es-
 set diuīsiō diffinīciō ⁊ descriptio pre-
 mittenda: s̄ tāta generalitate vul-
 gata sūt hec: ut cici⁹ de supfluo no-
 taremur si hoc conabimur. q̄ vtili.
 An nō poti⁹ in serenū risum prouo-

cabim⁹ fr̄es. si q̄sierimus ab eis. qd̄
 sit temptacō q̄ sine intermissione
 xamur: q̄ diffinīciōne extorq̄amus.
Forte dicet. Non op⁹ habetis intro-
 gare: ipsa seipsam b̄n̄ describet: notū
 q̄z erit vobis vltra q̄ vultis. Tāmq̄
 sunt nōnulli q̄ libenter p̄prias vices
 intelligūt: idcirco sancti doctōres ex
 passibus sacre scripture conati sūt
 etiā diffinīciōes temptacōis fabricare.
Unde **Cassiodor⁹** dicit. q̄ temptatio
 est assimilatio boni ad fallendū: q̄
 p̄ apparet bonū homo trahitur ad
 p̄m. **Hugo de scō victore** dicit. Tēp-
 tatio est callide expiriet q̄si q̄busdā
 blādis conatib⁹ ante violēciam pul-
 sando p̄bare. **Albertus** dicit: q̄ tēp-
 tatio ē impulsus tēptatoris ad illi-
 citū. **D**ico aut̄ impulsū. oēm inclina-
 tiōne et inuitatiōne qua quis duci-
 tur ad illicitū concupitū vel dictū v̄l
 factum. Et nota q̄ tam diu v̄l
 temptatio: q̄ diu non ē p̄m. Qū āt
 consensus ē i peccatū: tūc desinit esse
 temptatio. Ob hoc tū non ē in conue-
 niens dicere. q̄ peccatū non possit
 esse temptatio. **N**ic̄ tēptatio in q̄tū
 tēptatio. nō est illd̄ p̄m ad qd̄ inui-
 tat: q̄ q̄ cito h̄z p̄positū tūc inclinatio
 cessat. illd̄ tū iam nouit p̄missū pe-
 catū p̄t ad aliud trahere: sicut for-
 nicatio cordis ad fornicationē cor-
 pis. **S**ic iracūdius dicit q̄ tēptat⁹
 sit et fuit. q̄ ad vltiores vindictas
 p̄p̄at: ⁊ sic de alijs similib⁹ dici p̄t: q̄
 diu⁹ resp̄ab⁹ qd̄lib⁹ p̄m est fru-
 ct⁹ tēptatiōis et etiā tēptatiōis: s̄m
 illd̄ ḡg. p̄m cui nō r̄sistit mox suo
 p̄dere ad aliud trahit. **U**ltic⁹ d̄t. Tēp-
 tatio ē p̄batio examinatiōis: p̄ quā